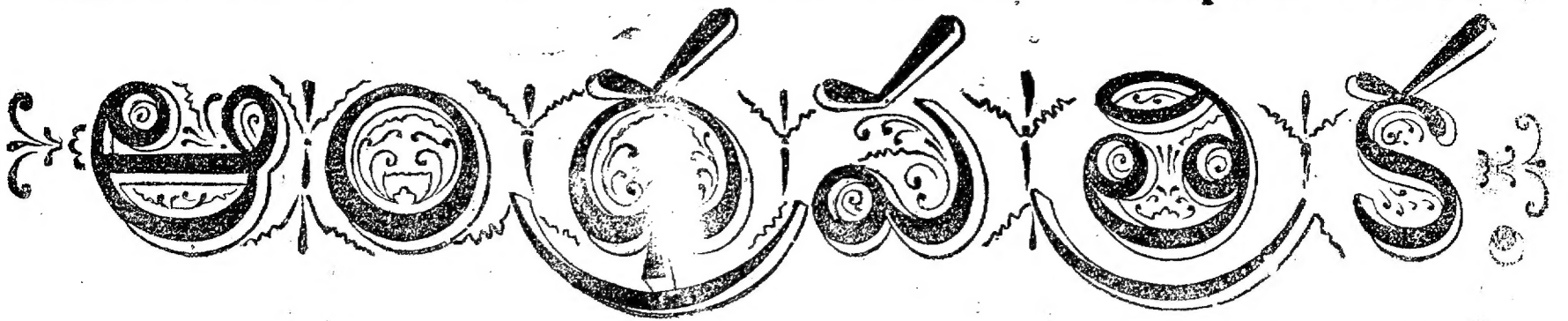

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212

Telephone No. 544.

విడి పత్రిక 15 0-1-6

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦౧

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 6-వ తేది గురువారము
ఈ థి రో థ్ గా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, కార్తికమాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩.

No. 107

నందిక ౧౦౭

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతకల్పమాదినిగల మాయమందుగా నొలుమందులవలన గొప్పముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోక్షముగలుగదు అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన చేకమునందంటుట వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

The picture of "SITA MAHADEVI in the pleasure garden of RAVANASURA"
Painted by Mr. Mullar the famous German artist is printed in colours in this Calendar.

1924 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన

"రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి"

పటము రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

వి. పి. సహా 0-6-0.

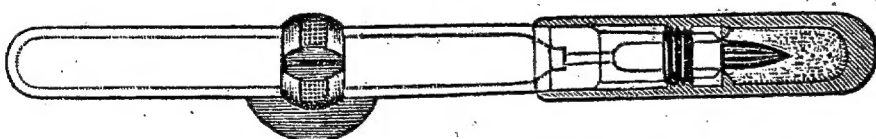
వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

నెల్ ప్ ఫిల్లింగ్

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్స్ వేనా

పాకెట్ పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా ఆస్టేరియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు పునఃపరిశీలనమునందు గూడ మిక్కిలుగా జవాదర జీయ మొందుచున్నది.

సాధరణమయిన "ఆ గేట్" కలము

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కృష్టాభి బదులు "ఆ గేట్" గాజుపాతి నుపయోగించుట యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి పిరాలో ముంచినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

మెలాపూరు

విక్టోరియా డిపో,

మదరాసు.

తయారుగా వున్నవి!

Ananda Diaries 1924.

"ఆనంద" డైరీలు!

"ఆనంద పాపులర్ డైరీ" పైజ 6½ x 4½ అం,

మూతతోను, పెన్సిలు తోను—వెల 1-కి 12 అణాలు

"పాకెట్ డైరీ" పైజ 3 x 4½ అం,

మూతతోను పెన్సిలు తోను—వెల 1-కి 10 అణాలు

డిప్

మూత లేక

వెల 1-కి 8 అణాలు

"బెం డైరీ" పైజ 2½ x 3½ అం,

చక్కని లైను

వెల 1-కి 6 అణాలు

ఆర్. వెంకటేశ్వరు ఆంధ్ర కంపెనీ, ఆనంద ముద్రణాలయము, లోన్ స్కేరు, మద్రాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

953

1-12-28 వివారము నుండి 7-12-28 తేది శుక్రవారము వరకు సాయంత్రము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రదర్శింపబడును.

వివారము, ఆదివారములందు మాటిని 7 గంటల నుండి 9 గంటలకు ప్రదర్శింపబడును. రెండు జులూ ప్రదర్శింపబడును. ప్రపంచ మంతటను అత్యుత్తమమైన కలం చేయబడు

పెరిల్స్ ఆఫ్ ది యూకాన్,

జూలై 10, 11 వ తేదీలు 4 భాగములు. క్రొత్తగా రిలీజ్ చేసిన ఎడిస్టోలో, కాప్టైన్ కిడ్ ప్రధాన పాత్రలు 4, 5, 6 భాగాలు రెండవ భాగము 6 భాగముగా మాట్ గ్రాఫిక్ యూనైటెడ్ థియేటర్ కేవలం న్యూస్ పోర్టులు మాడమాపబడును.

కలరా మూత్రాలు

కలరా పేరుకలెనే ఒకవిధమైన అంటువ్యాధి. కలరా తగిలితే వెంటనే చుండున తగుట అవశ్యము. డబ్బీ 1-కి 12 మూత్రాలు వెల రూ 0-6-0. దంతమూత్రము—పండ్లపోటు తీపులకు మంచిపోడుము చక్కని డబ్బీ 1-కి అణాలు 0-2-0 అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

భారతదేశం, విశ్వాభివృద్ధి రంజిల్

7, తంబు క్లెఫ్టిపేథి, ము. కా. సు.

[illegible]

అఖిలభారత ఖిలాఫతు మహాసభ

కాకినాడలో గాంధీనగరమున సభాశాలా

నిర్వాహము

కాకినాడ, డిసెంబరు 4:—అఖిలభారత ఖిలాఫతు మహాసభయందు జమియతుల్ ఉలేమాసభయందు జరుపుటకు గాంధీనగరమున భవనము నిర్మించుటకు చాలాసా చాల్వీ అబ్దుల్ హక్ గారు (కర్నూలు) నిన్న సాయంత్రము క. ఖిలాఫతును చేసిరి. చాలవందల మహమ్మదీయ వర్తకులను హిందువులను శ్రీమతులను కత్తార్యులను కడచిని వారిని ఉత్సాహపూరితులను కావించిరి.

మహ్మద్ సాలార్ మెరీఫ్ సాహెబు, హఫీజ్ అబ్దుల్ మజీద్ ఖాన్, డాక్టరు వాఫూద్ ఖాన్, హాజీబహార్ నూర్ మహ్మద్ కంపెనీ ఏజెంటు అయిన మహ్మద్ నేటు అహ్మద్ నేటు అబ్దుల్ కాసిం నేటు మహ్మద్ మెహిద్దీన్ పాసాహి సాహెబు, డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిషేకారాచార్యులు, లక్ష్మీరాజు నువ్వారావు, ఇటికాల నూర్ నూర్ నూర్, మంజుషా రంగయ్య, చాగంటి నుంకయ్య, మామిడిపల్లి వెంకట్రావు (కాంగ్రెస్ ఇంజనీరు) గార్లు మున్నగువారానభవ రద్దీరి. టంగుటూరి ప్రకాశం, బులుసు సాంఘ్యుర్తి, యల్లాఖాన్ గుల్లూ కామేశ్వరరావుగార్లు చెప్పిపురికి నిన్ను వయ్యమై కల్గుటచేత సభకు రావాలకపోయిరి. కాకినాడ మహ్మద్ ఖాజీగారైన హఫీజ్ అబ్దుల్ మజీద్ ఖాన్ సాహెబుగారు ప్రార్థన గావించిరి.

హాల్వీ అబ్దుల్ నూర్ గారు ఇగ్నీఫుసను ఉర్దూలోను కంఠస్థాపనము చేయబోవుచు నిట్లు చెప్పిరి: మాసిలింఖా ములమును నిర్మించుటకు క. ఖిలాఫతుగార్లు ఇక్కడ మన కందఱులు చేరినట్లు చేతే నేను తిరుతు విశదపరచు కల్గినదే. కొద్దికాలముక్రితమునే గొప్ప గాంధీనగర కంఠస్థాపనము మీరు చేసియుండగా నేటి యుత్సవమునందలి విశేషమేమియు లేదు. ఒక విషయము నేను చెప్పదలచుచున్నాను. మ్రొందవ సంఘములన్నిటిలో మహమ్మదీయులు అంతర్భాగమైయున్నట్లు నేటి క. ఖిలాఫతు ఉత్సాహము తెలియజేయును. గాంధీనగర జనము యీమహాసభలో మానవత్వము బుంబున్నార. వారు మిసాదకులైనట్లును హిందూవులు మాహమ్మదీయులు పరస్పర భ్రాతృత్వముతో మేగినియుండునట్లును మనము చూడగలరు చున్నాము.

మహాశయ్యలారా! ఉద్యమభావమును మీరుగూర్చి చువరకును, నకల మ్రోదవసంఘములను స్వరాజ్యపథమునకి పోవునట్లుచేసి ఉద్యమోత్సాహాతరేకమును మీరు గూర్చించువరకును, చట్టి కంఠస్థాపననే విషయము మిహమ్మదీయులను మత్సాహము జనంజేయదు. భారతీయమియందొక కొనను నేను మనము కంఠస్థాపనమును చేయుచున్నాము. అయినను, మన మహాశయ్యలకు మహాత్మాజీ ఏర్పరాజ్యమునైతే నెల కొల్పి భారతదేశము మూలములను జూరదముగా వ్యాపింప జేసినో దానిని మనము తిరువార నెకొల్పబోవు చున్నాము. నేటికంఠస్థాపనము చేసినదేమి మనమహమ్మదీయులందు స్వరాజ్య స్థాపనము కొలదిదములలోనే చేయబోవు చున్నాము. నేను ఒక జెండా మనతో నెకొల్పబడుచున్నది. తిరువార భాతీ యయ్యెక్కరల జెండా, హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళన జెండా, జాతీయరగలజెండా, దేశీయమహాసభయొక విశేష మిహమ్మదీయంతరాలముల పాఠ్యులగుండును. ఇట్టిది మిహమ్మదీయులందు కాత్వరముగ నెకొల్పబడుటకు గోరుచున్నాను. ఇప్పుడు మానవత్వమును హిందూలను కలిసి ఖిలాఫత్ జెండాను స్థాపించుటకు ఒకవరుసను వెల్లుటకు గోరుచున్నాను. అని వాయనడిచిరి.

పిమ్మట, శ్రీలక్ష్మీరాజు నువ్వారావుగారు, ఖిలాఫత్, జమియతుల్ ఉలేమామహాసభలు జయకరముగ సాగవలెనని కోరుచు ఆంధ్రభాషను కొన్నిమాటలు చెప్పిరి.

పిమ్మట సభాసదులను కన్నీరు, గంధము, కర్పూరము వడ్డు, తాంబూలములు, మున్నగువానితో సత్కరించిరి.

రీతి అడుగులయెత్తున ఖిలాఫతు జెండాను ఉత్సాహభక్తి నులు మధ్యల నెకొల్పిరి. గాంధీనగర సింహద్వారమున నున్న స్వరాజ్యజెండా రీతి అడుగుల యెత్తుననున్నది.

కాంగ్రెసు నిర్వాహము నివృత్తికొనెనని తిలకించిననే వైభవముగ నిర్మించుచున్నప్పుడు కాంగ్రెసుజరుగు రోజులలో నందు జాతీయవైభవము ఎట్లుండునో ఊహించుకొందురు గాక! (స్వగతీయతీఖరి - కాకినాడ)

మైసూరు లేఖ

మైసూరుజిల్లాబోర్డు

మైసూరు, డిసెంబరు 3:—జిల్లాబోర్డు వెసిడెంటు వి. రామస్వామయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన జిల్లాబోర్డుసభలో యీ దిగువ విషయములు చర్చింపబడి అంగీకృత మైనవి:—వైసు (వెసిడెంటుగారి వేరసము రూ 50 నుండి రూ 100 కు పెంచించుట, తాలూకాబోర్డుల క్యూమునండి వైద్యకాలను అన్నిగ్రామములలో నిర్మించుట, సంజుగుడి చూడకున్న వైసుమార్గమును నిర్మించుటకై రూ 4 లక్షల గ్రాంటును ప్రభుత్వమువారు తీసుకొను మంజూరజేతుకలెనని గోతుట, కాసిరి ఇన్స్పెక్టరు ఉద్యోగమును ఎత్తివేయుట, గంటిమర్ల వాల్లి మార్కెటునకు ప్రాకారము గట్టుటకు రూ 1060 ఖాయపరచుట శ్రీరంగపట్నము గోసలి-శివనమండ్రుగోడ్డు మధ్యకునకు రూ 6000 ఖాయము చేయుట, శివజమ్మనిట్లు బర్లొనిగుకర్ల ముసాఫర్లాగా నిర్మించుటను గూర్చి ప్రభుత్వమునకు మైసూరు మునిసిపాలిటీకి ఒత్తిడి కలగజేయుట, మైసూరులోని మూక, బధిర, అంధ విద్యాలములను గ్రాంటు రూ 603, నుండి రూ 900 లకు పెంచించుట.

మైసూరు మునిసిపలు సభ

క్రిందటివారము నూతన మునిసిపలు మండలమున సి. శ్రీకంఠేశ్వర అశ్వశాలాగారి అధ్యక్షతక్రింద మునిసిపలుసంఘ సభ జరిగింది. చాలకాలము నుండి సభ్యు అధ్యక్షుని నిరంకుశ చర్యలకు గూర్చి ఆక్షేపించుచుండిరి. ఈ సభలో సభ్యు లెల్లరు బాహుముగా అధ్యక్షుని చర్యలను ఖండించిరి. తమ్య సర్వతరి పట్టించి అధ్యక్షును అన్ని విషయములను తిని యిచ్చునట్లున రీతిగా జరిపివో తాము ప్రజలు ప్రతినిధులుగా సభలో నున్నారయి సరములే దని మహమ్మదునేటు, పురుషోత్తమానందగి గోపాయి, ఎన్నెడ్లగూర్లు నుడిచిరి. చర్చ నీ యంతములను నెలలకంటె చాలిదాటా జేయుచుండె ననియు, లెక్కలను సరిగా నుండుట లేదనియు, సభ్యులకు చెలిక తుండగనే కొన్ని ముఖ్యవిషయములలో ప్రభుత్వమునకు వ్రాసి ఉత్తరవులను పొందుచుండె నని వారు ఆక్షేపించిరి. అంతటితో సభను చాలించి రెవరు తేరుగా వని యందుకులే అధ్యక్షును బోక నుజేసెనుగాని, సభ్యులు వేరొని అధ్యక్షునిగానుండి సభను జరిగెన మర కట్టిట్లుబట్టిరి. ఈ విషయమున చర్చించుట కవసర మగు రికార్డులేవయిన మరల తిర వేదిన జరుగు ప్రత్యేకసభలో చర్చింపవచ్చునని అధ్యక్షును నూచి. చెను. వాటికి సభ యంగీకరించెను.

మైసూరు బ్రహ్మబోర్డుసభ

మైసూరు బ్రహ్మబోర్డుసభ క్రిందటి వారమున జరిగిన లాన్సెట్ల మోచల్లీలో పాల్గు నిర్మించుటకు రూ 1000 గ్రాంటు చేసినందుకు యనరాజుగారిని అభినందించుచు ఆ పాల్గునకు నరసి మారాజాపామ్మ అని పేరిదుటకు ఆదర్శా నిర్వహించుటచే.

మహారాజావారి ఆంతరంగ కార్యదర్శి:—

ప్రస్తుత మున్న ఆంతరంగిక కార్యదర్శి మిర్జా ఇస్మాయిలు గారిని లోలగించి యాధానియ అగ్నేయని నిజమిందు నట్లు వేరెంతులు గలవు. ప్రభుత్వమునకు ఇన్నోవేష్యోము అన్ని ఆగ్నేయల పరముజేయుటకు రసిడెన్సీలారు యిట్లు నూచించి యుండును. కాని, మహారాజావారు యీమాచనను నిరాకరించెద రని చెలియుచున్నది.

సామలకారు బానుమయ్య

ఈయన మైసూరుజెండుగల గొప్పవర్తకులు భక్తకావ్యములందు భ్యాతిగాంచినవారు. విద్యారవిషయమున యీయన మిక్కిలి శ్రద్ధులవారగుటచే మైసూరులో పెద్ద విద్యాలమును నిర్మించిరి. అందలి విద్యార్థులు యీమధ్య ఆటలో భావతరించిరి. ఆసందర్భమున సామలకారుగారు ఆటమిహించులై విద్యార్థులతో సహా తాను బయలుదేరి, స్వయంగా ఖచ్చులంధరించి శ్రీరంగపట్నముయాత్ర జేయించి ఇట్టి జీవితవ్రతులయొక శ్రేయము మైసూరునకు యెక్కువ గాగెను. (స్వగతీయతీఖరి)

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2 0 జ్వరహరి అయిదుపుటలు నేదించిన పట్టు విడుపు జ్వరహరి. చలి పురాణాశ్వాసములు మొకలకు సమస్త జ్వరములు మానున. అయ్యతాంజనం డిప్రో, మదరాసు - బొంబాయి.

వాతావరణ సితి

1923 సం. డిసెంబర్ నెల 6 తేది గురువారము

Table with 6 columns: వాతావరణము, ఉష్ణోగ్రత, అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత, అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత, తేలికపాటి వర్షపాతము, ముసూలు గాలి వేగము. Rows include గోపాలపురం, కోరాపుట్, విశాఖపట్నము, కాకినాడ, మచిలీపట్నము, గుంటూరు, కర్నూలు, బళ్లారి, ఆనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, న్యదాను, కడపూరు, నెల్లూరు, సిలమ, రాయచోటి, తిరుమనాపల్లి, కామవట్నము, పురుకొట్ల, ఓభుర, పాంబుర్, తిరునల్వేరి, తిరువేంకటేశ్వరం, కొచ్చిర్, కాలికట్టు, మంగళూరు, రెంగునూరు, హప్పాన్, మర్కాన, రైచూరు, ప్రొద్దుటూరు, కార్వార్, తల్వని, కొంబాయి, హాలాపురం, కొడెకూర్, ఉదయగిరి.

సూర్యుడు:—అకసము నిర్మలముగ నే యున్నదనవచ్చును. గోపాలపురంలో అర్ధగ్రా ఎత్తున, రాత్రివేళి 27 నుండి 37 డిగ్రీలవరకు ఎత్తున.

దీప్తి:—మేఘములు కలచగ నున్నవి. కొద్దిగా పగటివేళి 2-6 డిగ్రీలు ఎత్తున. కర్నూలులో 4.3 బల్బు రీలో 3 డిగ్రీలు రాత్రివేళి 2 ఎత్తున.

కర్పూరము:—మేఘములు అంతగలేవు. కడపూరులో రాత్రివేళి 2.5 డిగ్రీలు ఎత్తున.

ఎండలు వాగుగ కాయచున్నవి.

ఎస్. ఎ. ర్. యు. సామ్రాజ్య,

కాతావరణ వాతావరణము

పగుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బీ 1.కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0 1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్తే 0-5-0 మాత్రమే. అరికాణ్ణు, అరిచేతులు, చర్మము కారకలను, శీతగాలి వలన పగిలి నీరుకారుటయు, జీలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లను జీలపోయి మంచివర్తము రాగలదు. పగుళ్లనున్నప్పుడు నయమగును. స్వల్పక్రయము. కాలి పగుళ్ళకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము. అమృతాంజనము డిప్రో, మదరాసు - బొంబాయి.

అహోబిలమున జరిగిన గల భేదములను తొలగించ
కలెనని ఈసంఘము కొరవడును. ఇంగ్లీషు బాప్టులు కక్షికా
ములవద్దనుండి (కర్నూలునగు) వివరములను తెలిసికొనుట కభ్యంతర
ములు లేరని దానిని భారత జేతన, ఇంగ్లీషు న్యాయవాద

మొలకలను కేటాయించుటకు విధియును ముగియును గలవనింక బహుమతియును పురీతము గలవనింక బహుమతియును కట్టియును శంకుముల వరమొందునలెను. వికలాప్తమునందు శ్యామవాది చేరుటకు రాష్ట్రమునందును అధికారమును పొందినవాడు మరొకరాష్ట్రమునందును వ్యక్తిగతమునందు కవకాళము గలిగి యుండవలెను. ఇంగ్లీషు వారిస్థలము ఈ దేశమునందు వచ్చుటకును ఇచ్చుటకుండి ఇంగ్లాండునకు వెళ్లి చదువుకొని వచ్చుటకును ఈసంఘము ఎట్టిఆశ్చర్యమును చూపదు. కాని అట్టివాడు హిందూమతమునందు శ్యామవాదములను చదివినవలె నను నియమము కలిగియుండవలెను. అన్నిరకముల శ్యామవాదులను ఒకటియై యుండవలెను. అప్పుడేవ్యక్తి యందు అందఱును అన్యోన్యమునకు వికలత్వమునందు. ఇన్ని రకములందును వలన, అసహ్యమును పోటీలు, మనఃస్పర్శలును నుండును.

ఇంగ్లీషువద్దటి ప్రకారము మరలానునందు అద్యోకేటులు స్వయముగ కక్షిదారులతో మాటలాడు కొనవలయు. కొద్దిలో మాత్రము కక్షిదారుని కక్షమున వాదించవచ్చును. ఈ వద్దటి ఒకటికే కక్షముననే అతడుగాని నన్నది గాని క్రిమిలో కొద్దిలందు గాని అప్పెలెంటు పక్షమునగాని, జిల్లాలలో గానిలేదు. ఇది కేసుకట్టి ప్రాక సాంకరదాయము. అప్పుడు వారిస్థలము క్షమవిధానము తెలియకుండెను. దానిని నడిపించుటకు వారు సాంసిటరుల సహాయము పొందవలసియుండెను. కక్షిదారులతో స్వయముగ మాటలాడుటవలన, వారిస్థల మహాదా ఏమాత్రమును కగ్గదు. ప్రమాదమునం దొక్క దేశమునందు కప్పు మరల యొచ్చుటకు ఈవ్యంధ్య విధానములలోలేదు. భారతమునట్టి వీరదేశము వారిస్థలము సాంసిటరులకును ప్రత్యేకముగకాదు. శ్యామవాదులు కేవలకక్షిదారులకు సహాయ కరముగనుండుటకు మాత్రము ఇన్ని రకములకును నుండుటవలన కక్షిదారులకు కష్టముగనుండును. అందులకు కొత్తకొద్ది ఫీజుచట్టము మరన్ని కష్టములకు కలిగించింది. వీరవానికి శ్యామవాదులు గలగుట దుర్లభమేమో అను ఊహకు అది కాకముగలిగింది. కొద్దిలో మాత్రము మాటలాడుటకును కలలకు కామా దాఖలు చేయుటకుందు గాని అద్యోకేటులకును కక్షిగ్రహము ఎట్టి భేదమును నుండరాదు. జ్యూడిషల్ కాళునందుగాని ఇతర కాళునందు అద్యోకముల సంబంధమై వారిస్థలము కుండెడి ప్రత్యేక సౌకర్యములను తొలగి నుచు వెంటనే చట్టములందు సవరణ గావించవలెను.

శ్యామవాదులలో కష్టమరకము ఉండుట కవసరము లేదు. ఈమధ్యకాలమున కక్షిగ్రహము పాచ్చెన్నది. కనుక కలిసింక నుండి శ్యామవాదులు దొరకలేదని భయపడవలసరములేదు. ఒకటవగతము వీరదేశ మహాదాను తీసివేయవలెను.

ఫీజుపొందుటకై దావాచేయుటకు అందరికను ఆర్థిక యుండవలెను. వనిజీయులకున్న, అందరి శ్యామవాదులమైనను దావాచేయుటకు అవకాశముల కొరగవలెను. అందరిను వీరదేశముగ వ్యవహరించినను, నిమిత్తములేదు. కాని అద్యోకేటు అని క్యవహరించిన వాగుగనుండునని ఈసంఘము కలంచుచున్నది. అంతట హైకోర్టునకే సంఘముపక్షమున టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యయ్య. వి. రాధాకృష్ణయ్యగారు కలిగిచేయుచుండిరి. వీర దేశముననే సమర్థించిరి.

రాజమండ్రి ప్రెస్||డి||ము|| కోర్టులో

స్వామికాజు నెం 735/1923 రు
వాదులు:— (1) కాకి అప్పారావు (2) ఈ నెంకుల సుబ్బారావు సా|| రాజమండ్రి.
కలిపి:— ఎ. గోవిందరావు మొదలగు సా|| భద్రాచలం.
వాదులు ప్రతివాదియైన తాలూకా కాకి రు 147-3-0 కు దైవావా తీసికొని కప్పికార- ప్రతివాదిహాజరుటకు 4-1-24 లేడి వాయిదా అయివున్నది. నడకు లేదని ప్రతివాది హాజరు కానియెడల డిక్రీ యిచ్చుటకుని తెలియజేయడ మయినది.
24-12-1923 న 110 } దేవత శ్రీ రామమూర్తి, రాజమండ్రి } పీఠము.

చెన్నపురి సాల్ కాసుకోర్టులో

దావానెం 79/1923 బరు
వాది:—గన్ గమదాన్ కిలోమణిదాన్.
Versus
ప్రతివాది:—అప్పల రెంకాభంకెట్టిగారు,
వాక్కుదారువాడు:— జంపాల కనకవల్లిభార్యయ్య
ప్రతివాక్కుదారురాణు ఈకుసంబంధించిన రు 850 ను దింపుటకు ఈసాక్షులు, ప్రాంతమున వాదిచే 10-11-1923 లేడిన ప్రతివాదిహాజరునకు దావానెంబరు రెండవట్టిగాని కొద్దిలో 17-12-1923 లేడి విచారణమునకు వాయిదా వేయబడిన నని ఇందుములముగా ప్రతివాదికి తెలియజేయడ మైనది.
కృష్ణవర్మ అందు మీరామయ్యలు, వాక్కుదారురాణు కక్షిగ్రహ. నెం 18, కక్షిగ్రహము, హైకోర్టునకును.

కాంగ్రెసు సప్తాహము

ఆంధ్రదేశమున పత్రికారాజము లనేకములున్నవి. కాంగ్రెసు సప్తాహమును గూర్చి నేనిది వఱకు గావించిన విషయముల నింతవఱ కెవ్వరును ప్రచురింప ననుగ్రహించలేదు. “ఆంధ్రదేశముం కను దెంచునున్న భర్తజ్ఞులు గూ నాయక శిఖాముణులకు అన్నముబెట్టి బిల్లు చేతికించువలసినదేనా?” అను ప్రశ్నమునకు యావస్థాది ఆంధ్రపత్రికాధిపతులును జవాబిచ్చెరు గాక. కేవల రాజకీయవిషయముల చర్చించు పత్రికలు కేవల మతవిషయముల నాదరించు పత్రికలును, చారిత్రామికి సంబంధములును కళా విలసనములును, శాస్త్రవిమర్శకములును నగు వివిధాంధ్రపత్రికారాజములు ఆంధ్రలోకము కాకినాడయందు సొంకల్పించిన భర్తయజ్ఞ సందర్భమున నతిథులకైనను అభ్యాగతులకు లేకపోయినను ఉదితాన్నప్రవాసముచేయు ప్రయత్నములకు పూర్ణోత్సాహముతో దోడ్పడవలయునని ప్రార్థించు చున్నాను. ప్రధాన వ్యాసములు వ్రాయవలెను. తమ తమ పత్రికా సాతకులను సహాయముజేచు ప్రోత్సహించవలెను. ఆంధ్రాతిధ్యము మొలకలంక మొనర్చు బ్రయత్నించవలెను.....కొందరు పెద్దలకిది వృధావ్యయమని తాత్పర్య మున్నట్లున్నది.

“ధనవ్యయమువలన లాభము ప్రత్యక్షముగా గన్పించవలెను. భోజనముచేసి సుష్టుగాత్రేకిపి అన్నదాత సుస్థిభవలనితుష్టాశీర్వచనముల చేసిన లాభమేమి? ఆశబ్దు పూటకూళ్ల ద్వారా హెచ్చుచేసిన కాంగ్రెసునకు లాభము.” అని వీర యభిప్రాయము. ఇరువదివేల వ్యయముతో పెండ్లాలు నిర్మించినందు వలన ప్రత్యక్షలాభమేమి? ఆంధ్రుల బడాయి కను బరచుటయే గదా. పోనీ. మిగిలినదవ్యయము కాంగ్రెసు ఖర్చుల కక్కరికువచ్చునను మాటకు శ్రీమాన్ రాజగోపాలచారివారి వాక్యములే తగిన సమాధాన మొసగుచున్నవి. రైళ్లకు, టెలిగ్రాములకు, పోస్టులకు పోగా మిగిలినది కాంగ్రెసు సేవకుల అన్నమునకు. ఇంకను మిగిలినది పత్రికాఫీసులకు, అచ్చు ఖర్చులకు, కలములకు కాగితములకు వినియోగపడును. ఇదియంతయు చిట్టచివరకు క్రమక్రమముగా జారి జారి జారి ఏకుక్షి నిండుటకో వినియోగించును. కోటి విద్యులును కూటి కొరకే. ఆంధ్రుల బడాయి పెండ్లాలుతోను జండాలతోను అంతరించక మనల నడిచే నాయకులకు నాలుగుపూట లుిత అన్నముపెట్టుటతో పూర్తియైన బాగుండును. వారికి ఆంధ్రుల అంతిస్తు గోచరించును. అతిలోకముగానున్న అన్నదమ్ముల భావము నలువంత అంకురింప జేయును. ఆర్యభూమి నవతరించిన ప్రాణులు ఏకోదరులను భావజ్యోతి మనమనోగగనముల నుదయింప జేయును.

“అయితే అన్నము కోసమై వీరందరు వస్తున్నారా” అని ఇంకొక సందేహము. అన్నము కోసమువచ్చుటలేదు కాని మనమే అందరను తమ్ముల యాహ్వానించిన దోషమున అహూతులగు నితిథుల కన్నము బెట్టుట సర్వసామాన్యముగు మర్యాద. ఆంధ్రుల కింత మాత్రము మర్యాద తెలియకా? ఆంధ్ర మహానుభావ! బహుపరాక. ముగ్ధిరాజ గోపాలకృష్ణయ్య.

ఆంధ్ర పత్రిక

1921 వ సం. డిసెంబరు నెల 6 వ తేది

గురువారము

స్వపరిపాలనార్హత

పార్లమెంటునకు జరిగెడి ఎన్నికల గడచిడల గాంచి, ఇంగ్లండు స్వపరిపాలనమునకు తగియండ లేదని జెప్పవలసివచ్చును. హిందూ దేశమునందు నభలలో నే మాత్రము గడచిడ జరిగినను, క్రజల కింకిని రాజకీయ బాధ్యత తెలియలేదనియు, స్వపరిపాలనమున కర్హత గడించునప్పటికి ఇంకను ఎంతకాలమో బట్టుననియు, విమర్శకులు చెలుపు చుందురు. ఇట్టి పరిమాణముబట్టి జూచిన, ఇంగ్లండు లన బాధ్యతలను నిర్వహించజాలదని నిష్పత్తుగను. క్రతి వ్యక్తికిని తన యభిప్రాయమును స్వేచ్ఛగ చెలుపుకొనుట కర్హతగలదు. బ్రిటీషు క్రజ లి హక్కును నిర్మూలించుచున్నాను. క్రసిద్ధ నాయకులు సభలు జరుగకుండ జేయుచున్నారు. ఆస్పిత్తు గారిట్టి అల్లరులను నిరసించిరి. చర్చిల్ గారి సభ జరుగకుండ కథ్యులు కొందరు గోలచేయగ, క్రజా పరిపాలనపు మూల సూత్రములకు భంగము కలిగించుచున్నారని, చర్చిల్ గారు మొలలిడవలసి వచ్చెను. బ్రాను అను కన్వెన్షియన్ అభ్యర్థి, సభలలో నుపన్యసించ వీలులేక, ఒకవారముపరకు సభల నన్నిటిని కట్టిపెట్టవలసి వచ్చెను. యూనియన్లు సంఘభవనపు కేకలు బ్రద్దలు గొట్టబడెను. అల్లరి మూలమన సభ లనేకముల నాపివేయవలసి వచ్చెను. ఆస్తిను ఛేంబర్లనుగారు సభలో ముచ్చటించుట యసంభవమయ్యెను. వీరి గణ్యతగాని హోదాగాని, గవ్వకు కొరగాకపోయెను. అల్లరి జేయుటకు ప్రత్యేకముగ గుంపేర్పడెను. ఇరువురు నాయకు లీ గుంపును నడుపుచుండిరి. వారి కోలాహలమునకు మితిలేదు. ఈలలకు, కేకలకు అంతులేక పోయెను. ఛేంబర్లను గారు వచ్చినదారినే వెడలి పోవలసిన వారైరి.

కేకలతో సరిపోయిన మేలే. కలనల్ స్పెండరు క్లేయను కన్వెన్షియన్ అభ్యర్థికి విశేష కరిభవము జరిగెను. అతని మోటారుబండిపై రల్ల వర్షము గురిసెను. క్లేగారికి చెటిపై చెబ్బరిగిలెను. ఇట్టి బాధలు కడజాలక కొందరు అభ్యర్థులు తమ ఎన్నికల ప్రయత్నములను చాలించుకొనుచున్నారు. ప్రాణోపద్రవమునుండి రక్షించుకొనుటకు అంగ రక్షకుల నెర్పజుచుచున్నారు. హాగ్నిను అను అభ్యర్థికి బోలీసువారు కాకలా గాయుచుండిరి. ఇతని ప్రాణమునకు ప్రద్రవము గలుగునని భయ పెట్టబడెను. మూడు అండను సభలలో తమకు గలిగిన ఆన్యాయమును చర్చిల్ గారు వర్ణించిరి. సాంఘిక వాదు లి యల్లరులకు కారణమని వీరి యుద్దేశము. బొబ్బలిడుటయు, ఉమ్మినేయుటయు యభేచ్ఛగ కొనసాగిజుటల వీరు బలికిరి. ఇకముందునుండియు ఇట్టి అల్లరులు జన్మగకుండ, ఆటంకపరుకవలయునని యు, క్రొత్తిపల్లి మెంటునభవారు ఫలప్రదమగు చర్యనవలంబించు సభలను స్వేచ్ఛగ జరుపుకొనుట కివళ శిరీషానుదహరించదనియు, బ్రిటీషు డిమోక్రసీని కాపాడ లక్ష్యముగా, హోషించుచున్నారు. ఇంగ్లండు లన బహిష్కరణలను నెర్పదిగ జరుపుకొనలేక పోవుచో, స్వపరిపాలనమునకు తగియండలేదని

చెప్పువలసినవచ్చును. చీటిమాటికి భారతీయుల లోకములను గోరంతలుకొండంతల జేయుచు, వారు స్వపరిపాలనమున కర్హులుగారని చెలిపెడి ఆంగ్లో హైందవు లికమీడ తమ విమర్శనమును కట్టిపెట్టుట సముచితము.

స్వపరిపాలనార్హతను గుర్తించుట కిట్టి స్వల్ప విషయములు క్రమాణములు గావు. స్వపరిపాలనము క్రతిజాతికిని జన్మస్వాతంత్ర్యము. దానిని తొలగించుట కేరికిని హక్కులేదు. క్రతిజాతికిని స్వపరిపాలనార్హత గలదు. తారతమ్యము లుండవచ్చును. అంతయగాని ఒకజాతి వేరొకజాతిని వశపరచుకొనుట, స్వాతంత్ర్య సూత్రమునకు విరుద్ధము. క్రజాపరిపాలనము ననుభవించునపుడు, భారతీయులు పాశ్చాత్యుల అల్లరికదత్తుల నవలంబించుట దోషమగును. “వినదగు నెవ్వరు జెప్పిన” యనురీతిని క్రతివారిని క్రద్ధతో నాలకించి గుణగ్రహణము గావించుట ఆర్యసాంప్రదాయ సమ్మతము. కరులు తమ యభిప్రాయమును తెలుకకుండ నెవ్వ రాటంక పరచెదరో, వారు తమ గణ్యతను కోల్పోవుదురు. సర్వ మెన్నటి కియినను బయల్పడక మానదు. అల్లరి గవించి దానిని మరుగుపరచుట దుర్లభము. సభలలో చప్పుటల జరుచుట కేకలిడుట, పాశ్చాత్య కద్దతి గాని హైందవకద్దతి గాదు. ఆ కారణము చేతనే, గాంధీవహత్ముడు సభలలో చప్పుటల చరువగూడ దనియు, మానముతో ప్రాసంగికుల యపదేశముల నాలకింపవలయు ననియు, మధ్య మధ్య కడ్డుకడగూడ దనియు, నిష్కర్షగ చెలుపుచుండెను. మహత్ముడు గావించిన సభలు, గురూకు దేశ సమావేశములబోలి యుండెడివి గాని, పాశ్చాత్య సభలబోలి యుండెడివి గావు. క్రజాపరిపాలనము సం దయినను భారతీయులు తమ సహజ పాశీల్యమును, పెద్దలయెడ భక్తియును కోల్పోవని నమ్మెదము.

కృతయుగ మంతరించుట

బొంబాయి యూరపీయను యద్యోగులు తమ యభిప్రాయములను పబ్లికు సర్వీసు కమిషను వారి ఎదుట దృఢముగ నివేదించిరి. భారతీయరాజ కయవాదలకట్ల తమకు సమ్మకము లేదని తెలుపుటకు వీరికి చక్కని యవకాశము గలిగినది. ఇందుకుదాహరణముగ వీరు వి. జె. పటేలు, పెటిట్ గార్ల యభిప్రాయములను సూచించిరి. తమపై గల అధికారమును, ఇండియామంత్రిగారు ఇండియాక్రభుత్వమునకువప్పగించగూడదని వీరు మొరలిడుచున్నారు. ఇండియాక్రభుత్వమువారియెడ వీరి కిసుయంతయు నిష్కమ్మములేదు. బొంబాయి మంత్రులు తమ కట్ట నుముఖతజాపలేదని వీరు వాక్కుచ్చిరి. ఒకవేళ పార్లమెంటరీ విచారణసంఘము గడుపులోపలనే విచ్చేయు నమోనని, వీరికి భయము గలదు. అందుచే మొదటి తరగతి సివిలుసర్వీసును, అత్యంత పాప్రవమతో నిలిపియుంచవలె ననిన, మొదటిరకపు జీతమునీయవలెనని వీరు వాదించుచున్నారు. క్రింద మొదలు కొని పై వరకును జీతములను వృద్ధి జేయవలయునని వీరు కోరుచున్నారు. తమకు భయములేకుండుటకు, పెన్ననును ముండగనే చెల్లించవలయునని వీరు కోరుచున్నారు. ఏమి యీ వాదమహిమ ! ఇట్టి స్థితిని వీరే దేశమునందయినను గాంచియుండురా ? ఇక వైద్యుల విషయములో, వీరికి యూరపీయను ఐ. యం. యస్. యద్యోగులు దిక్కు ఇతరులు పనికిరారట. అల్లవెన్నులను వృద్ధిజేయుమని కోరుటలో తాము వికారీతనూచనల గావించుట లేదని చెలిపిరి. తమ విజ్ఞాపనను ముగించుచు, యూరపీయనులకు కృతయుగ మంతరించెననియు

వాదితరపు

విదేశ వార్తలు

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

జూలై 2వ తారీఖు

లండన్, జూలై 2:- బ్రిటిష్ పార్లమెంటు సమావేశమైనది. ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన నూతనలకులను ప్రజలు తిమిమనులను కనుకొని వట్ల టూల్స్ నుండి తేలిపోవకలరేదు. మరలయు తిర కాలుమునుండి జరుగుచున్న ముఖ్యపుకములు, చిన్నవైనను నాకముగాకుండ ఈ నూతనల కనుకలించితిమిని కాపాడబడు ను. కనుకయు, జీవలను తయారుచేయువారు జరిగిర వనివాం ద్రును తిను పనులను జూచుకొనుటకు అధ్యంతరముండదు. తల్లె టూలలందు జనసంఖ్య తగ్గుటచే కలిగినవైపును కన్నర్యేటిపులు పూర్తిగ గ్రహించిరి. 100,000 మంది తమ తీరనమును తమ గౌరవమునకు తగిలుట గడవలేదున్నారని ప్రమాణములు గనిపిం చుచున్నవి.

లాండు బార్నిగానిని కమ్యూనియట్ అయిన తన ఆర్థికపా యములను జనుల జీవితమునకు మార్పుకొనవచ్చునని యందు ప్రభువు లెవకలా తెలి అజేసెను. అమెరికానుండి తిగివచ్చిన తిరువార ఏదోనుకముల విధానమును ప్రకటించెనని తెలిసినట్లును దానిని మరల మానుకొనినదియు తెలియజేసిరి.

అస్టిక్ చేబబల్లెను గాని పదములు బ్రాంచిగ్రామములో ఉపయోగించుచుండి కొందరు బుద్ధిపూర్వకముగ నివేదకరమును దుస్తులను ధరించి మక్కామరలు, నక్కమరలను, పిల్లిమరలను తూసి నానాగోచేసి వదిలివెట్టిరి. చాంబల్లెగారు మాట్లాడు టకు వీలులేకపోయెను. ఒకగంట అటులు జరిగినతరువాత రణ గొణధ్వని జేసి ఏమిచేయుటకు వేలలేకుండ జేసిరి. చెక్కుటకు వీలులేని అల్లలలను జేసిరి. ఇక ఏమియు చేయుచుండలేక అస్టిక్ చాంబల్లెగారు సభనుండి తేలిపోయిరి.

జూలై 3వ తారీఖు ప్రభుత్వము గల్పెదని పూర్వపుమంత్ర కౌం డర్నగారు అంచనాజేసిరి.

క్రొత్త పార్లమెంటు కర్తవ్యము

బ్రిటిష్ ప్రజాస్వామ్యవాదులకు బహిరంగకర్తలను కరువు కొనుట గొప్పపాపము. అట్టివాళ్లను భంగపరిచి సభలుజరగ వుండ వుట్టెట్టకొని అతలవల చేయులెను దౌర్జన్యము ఇక ముందు దుండగింద్రెకరను జేయుటండ క్రొత్త పార్లమెంటువా రాలొందించలెను.

సాంఘికవాదుల ఘోరము

సాంఘికవాదులు సభలయందు ఘోరకరమును అల్లదలను జేయుచున్నారనియు సభలను జరుగకుండ జేయుచున్నారనియు సభ్యులమీద ఉమియుటకును, కేకలు చేయుటకును మితిలేకున్న దని చెప్పియు గారు తెలియజేసిరి.

దిగువతిజేయుటైన సమక్షమీద పక్కలనువిడించిన ఆ జన్నును జన్మవులభరించునకు జేర్చి విక్రయించవలెనని ఒక వర్తక సంఘమువారు డెయిలీ ప్రాంతము పత్రికకు వ్రాసినదియు ఆ పత్రిక మరల ఆలేఖను ప్రకటించవని గౌర అట్లు చేయువారని తెప్పించును తెలియుచున్నది. కాని ఇది ఇతరపత్రికలందు ప్రకటించబడెను. ప్రజలే ఈ పన్నుల భారమును జూపించు చున్నారని ఋజువుచేయుటకు దీనిని తార్కాణముగా చూపిరి.

ఎన్నికలు

ఆఖరు ప్రయత్నములు

ప్రచండ ప్రయత్నములు

లండన్, జూలై 4:- అభ్యర్థులందరూ ప్రచండ ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు.

చాలమంది అభ్యర్థులు వార్తాపత్రికలకును, కన్నర్యేటిపు సంఘమువారికిని తమకు అనుభూతిగ కలుగజేసిరి అభియోగము తెచ్చెదమని తెలియజేసిరి.

ఇంగ్లండు దౌర్జన్యము సాగుచునే యున్నది. స్ట్రోస్టోలో కొందరు అభ్యర్థులు మానుకొనచున్నారు. ఒక అభ్యర్థి తమకు ప్రమాదమువారు డెగ అంగంతులకును నిండుగొంపోవుచున్నారు.

పడమటి డెర్బీషైరుకు అభ్యర్థి గున్న లిబరలుసభ్యుడు ఓ. ఎస్. టెటెగారు చనిపోయిరి. హార్టింగ్ ప్రభువు కన్నర్యే టిపు కథ్యుడుగ ప్రయత్నించుచున్నారు.

మోటారుబండిపై రాళ్లుమువ్వటం
కొల్లిడి అభ్యర్థిగున్న కన్నర్యేటిపు కథ్యుడైన కర్నూలు స్పెండక్లీగారి మోటారుబండిపై రాళ్లు మువ్వరి. కలికం బ్రద్దలైనది. చేతికి బలముగాయములు స్పెండక్లీగారికి తగిలినవి.

బార్నిస్ గారి ప్రకటనము
బార్నిస్ గారు రిట్లు ప్రకటించిరి. యధావంతరమున వర్త కము ముందగి చివరి. దీనివలన ఎన్నడు కనివిని ఎటుగనలుల కార్మికులకుపరికపోయెను. దీనిని నివారించుటకు ఇతరమార్గము లన్నియు లాభములేకుండెను. అందుచే మిగిలిన సంక్షోభధర్మిని అతలించుదని నాకు అనలించుదు. నుకము లవలన ప్రజలు తమకువలయు సుఖముల పూర్వము కంటె ఎత్తుక తుఖరీదులనీ యనకక్కరలేకనిది. 'మనాపతి' వలన భరణు మెచ్చుగనుండి ప్రజలకు లాభముగ లేకున్న ప్రభుత్వమువారు దానినిగూర్చి చర్చను దీసికొనవలదు. మనదేశములోనున్న సంఘములలో మనము కర్మవరములను మలకనగ జరిపెమార్గముచేను కొనగలము. విశేషములందలి జీవ యులచే నిర్మితమైన సంఘములతో మనము కర్మవరములను వీలుజడదు. స్వేచ్ఛార్తము క్రిందనుడ సంఘములు (ట్రస్టు) గలవు.

మన్మోనాల్లుగారి ప్రచండ ప్రయత్నములు
చార్లరు అడికే గారిని వెంటబెట్టుకొని మన్మోనాల్లుగారు గిరగిరి ఎన్నిక విషయమై చుట్టికొచ్చుచున్నారు. సామ్రాజ్యవర్త కములను అరికవిషయమును గూర్చి ఆలోచించుట వద్దమిరి యనుల ప్రతిధి ఒకరు వచ్చేసంవత్సరము జరుగు సామ్రాజ్య కార్మికులకు రావలెనని. ప్రభుత్వమువారు స్వతహాసగల రాజ్యములను చక్కగ కాచిదొమినిజనులను ప్రభుత్వమువారు ఏమియు కాదక ఉపేక్షజేసిరిని మన్మోనాల్లుగారు కార్మిక జతులవారందరును ఆ కర్మయ ను క్షమించుచున్నారని 'క్రిఫరెన్సు' లాభముగాదనిరి.

అల్లనరు ఎన్నికలు

లండన్, జూలై 4:- అల్లనరు ఎన్నికలలో సందత కథనిగుర్చి రెంబెట్టుటయే లేదు. లెన్సాన్లులో ఒక కార్మిక కథ్యుడు, ఒక ఇండిపెండెంటు యూనియనిస్టును పోటీచేయు చున్నారు.

ప్రత్యేక ఆర్థిక కోవిదుల సంఘము

అమెరికనులు పాల్గొనువిషయము

పాయింకేరుగారు నిశ్చయించవలెను

లండన్, జూలై 4:- రాత్రి 9:30 వరకు సంఘము వారిచే నియమింపబడిన ప్రత్యేక ఆర్థిక కోవిదుల సంఘమున అమెరికను ప్రతినిధిని ని ఆమించుటయో ఊహించుటయో ఇంకను అమెరికాఅభ్యర్థులు నిశ్చయించలేదు కా పింగ్లొనుండి బ్రెన్ను కలికాదిలేఖ తెలుపుచున్నాడు. ఈవిషయమును నిశ్చయించు టకుముందు పార్లమెంటు రెండువేలదలచుగొన్నది తెలిసికొను టకు మార్చిడిగాను జేయుచున్నాడు. గ్రేటు బ్రిటనులో చాలు అమెరికానుడ జర్మను అధికభరి సామ్యునిషయములందు శ్రద్ధ వహించ వలచుగొన్నది. జర్మనుపజల జీవనమునుగూర్చి అన్ని విధముల విచారించి ఏర్పరిచినగాని వైవిధ్యములు కరుగజరి గాని అమెరికాకు ఇంగ్లండు సమ్యకము గలదు. ఇంకజర్మను కరాము దీని కంగీకరించ లేదు.

పాయింకేరు గారిచే దీని సంగీకరించుట ఇష్టము చున్నారు. అతడు యునైటెడ్ స్టేట్సువారు పాల్గొనుటకు ఆస కలదనియు తేలిపో చారు నిరకరించెదరనియు అనుచున్నారు. కాని తరారు తెలివరకు ఇష్టమిదెంతో పాయింకేరుగారి నిశ్చ యించవలెను.

దక్షిణ తేన్సరేవులలో పనివారకు కడవలలో పనిలే యుటమానిరి. ఎవరు చెప్పి:ను వినుటలేదు.

అలగ్నాండ్రా రాజ్ఞి జన్మదినసోత్సవము ఆఖరదే వైభవ ముగ జరిగినది.

గ్లాస్టో

లో మధ్యపాన నిషేధమునకు బహుళసంఖ్యకులు ప్రతి కూలముగ నుండిరి. అందుచే తిర్వానము ఓడిపోయెను. కాన పూర్వమునలేనే మధ్యపానము సాగుచుండును.

మహిళాసమస్య

ప్రాంసు, ఇంగ్లాండులకు హెచ్చరిక

పార్లమెంటు, జూలై 4:- బర్మారు ఇనుపవారి, మహిళా, అలి పో ముఖముగ తురుముగ్గులు అవకాశంధన మొదలవుటకు సహ యముగ నుండుననియు జర్మనీనుండి బర్మారుజుబోవు ఇనుపవారి ముఖ్యవిషయమునియు అందుచే దానిని బాగ్రతగ కాదనలెనియు తక్షణము ఆరాప్తిమున ప్రతినిధిని ఏర్పరవలెననియు 'హెల్దీ' పార్లమెంటు పత్రిక ప్రాంసు ఇంగ్లాండు జేకములను హెచ్చరించు చున్నది.

ఇటలీ - రషియా

వర్తకాభివృద్ధి

లండన్, జూలై 4:- ఉదయం 12/5 సోనియట్లు ప్రభుత్వమును మహిళానిగారు ఆంగీకరించెదమని పట్టునలతోనే తెలియజేసిరిని కొనునుండి బ్రెన్నుపూర్తిగా విలేఖరి తెలుపుచు న్నారు అన్నిచాతులతోచాలు ఇటలీనుడ ముందంజువేసి వారితోచాలు సమానముగ నుండవలెననుచున్నారు.

షియానుండి ముడికస్తులనుకొనవలదు. బ్లాక్స్ (బ్ల నముదము) లో అదనముగ నున్న ఇటలీనాకలను వర్తకమును సాగించుటకుకయోగించెదమని తెలియజేసిరి. ఇటలీ నేరకస్తుపు లను తమముడికస్తులనిచ్చి తీసుకొనుటకుకయో అవకాశము గలదని సోవియట్లుప్రతినిధి తెలుపుచున్నాడు. పత్రికలల్లడే ఈ విషయమై ప్రచారము కలుపుచున్నది. వికాలపూర్వములో పార్లమెంటుసోవియట్లు ప్రభుత్వములకు సంబంధమును కలుగజేసి పరకతిని గడించుటకు మహిళానిగారు ప్రయత్నించు చున్నారు.

కెన్యా వలన

క్రొత్త విధానము

లండన్, జూలై 4:- ప్రత్యేకవలన, ఉద్యోగకాఖమును విధానమును అమలులోబెట్టుటకు ఉగండా, కెన్యా గర్భు రులు సంకలించుకొనిరి. జేకీయు లెంతవరకు పనిపాటలను తెలి సిన మేస్త్రీలను, గమస్తాలను సమ్యుచేయకలలో కలుగొనె దరు. ఎంతసంఖ్యకీవసరమో అం త ము ం డి ఆజే క ము లాకి రానిచ్చెదరు. ఆతరువాత ముండుగ నే కొంఁముంది భారతీ యులు, మరతలు పనిచేయుటకు వలసరావచ్చునో తెలియ జేసెదరు. జేకీయులు లభించుకొలది వైచారిసంఖ్యను కగించెదరు. ఒకజేకీ కలగవోయిన కర్మకీని నిరాకరించిన వాడు మరల రెండవరకతి ప్రమాణముజేయుటకు కారణింప సామును దిరావకుగట్టుటలు జేసెదరు. తాను వచ్చినప్రత్యేకమునబోవు టకు కావలసిన భయమును భరావకును గోరవదు.

ఈలోపుక కెన్యాలోవిస్తారముగ ఇనుపదారులకు వేయ నున్నారు.లోపాయి కారమును పూర్తిచాల పెట్టుబడినిపెట్టెదట.

భారతనావికులు అమెరికాకుబో నిరాకరించుట

18 కరు మహాదీయులు బ్లాక్స్ పూయోడలో కావలయుగ నుండిరి. వీరి ఎక్కువ జేగములు గావలెననిరి. ఇచ్చుటకు వీలులేదనిరి. అందుచే అందరును ఓడ ను కదిలిపోయిరి. ఇప్పుడు అమెరికాలో చాల కీ క ల ముగ నుండుగాన తాము ఆకీలమును భరించలేదనియు ఈ కెప్తానును తొలగించిన పోట్లకు అధ్యంతరములేదనియు గుడె టులు తెలియజేసిరి. నావికులను మరల కొలువులోనికి జేర్చుకొ: వారి కొక్కరికి 10 పిల్లింగుల చొ్త ఖర్చులకెంద ఇయ్యవలెనని దండవాధికారి ఉత్తరువు జేసెను.

పోలండు వర్తకాభివృద్ధి నిమిత్తము కొందరు బ్రిటిష్ పారిశ్రామిక ప్రయత్నము కొంత పెట్టుబడితో కంపెనీసాపించిరి.

బ్రిటిష్ సంతకవిధానము

నుసూర్తి తీమాట్లకే వత్రిక ఇట్లు చెప్పుచున్నది:- బార్నిస్ గారు ఎన్నికలలో జయించి సంతక వర్తక విధా: ను నలంబించిలేని విదేశీయులు తమవరకులను ఇతరదేశము లందు విక్రయించుకొనవలసి వచ్చును. దీనివలన ఇంగ్లాండుకే అవర్థకముగ నుండును. నుంకముల లాభమును అనుభవించుటకు కర్మవరలేకుండగ నే, ఇంగ్లాండుకు కష్టము కలగను.

దక్షిణాఫ్రికా ఎన్నటికిని శ్వేతముఖముమై యుండ: పోయినను ఆదేశపు బారీయనుసర్యులు మరింత తిమ్మలలో బడ గుండవని భారతదేశసమస్యను గూర్చి ప్రస్తావించుచు స్పట్టు: గారు తెలియజేసిరి.

బాలభటవారము

ప్రారంభదిన సభ

బాలభటవారమున దేశమునకు గలగులాభములను ప్రజలకు తెలియజేయుటకు చురుకైన రాష్ట్రము బాలభటవారమును డిసెంబరులో నొకవారమున వర్తమానములను యువశక్తిగల ములములను ప్రవర్తనముల మూలమున ప్రచారము గావించు పనిని నిర్వహించి యుండెను. తదనుసరముగా ఆ వారము నిర్వహించిన ప్రారంభదినమున ఆనందపురమున నిర్వహించిన బాలభటవారము 5.30 గంటల ప్రభుత్వమునందు లామెరుకుగా గా. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి అధ్యక్షతన గ్రామీణ వాసులను దోక మహాసభ జరిగెను. సభకు చాక్లరు బెంటులు శ్రీ. జి. సుబాశాచార్యులు పి. రామస్వామి, టి. నందారావు వారు, ఓ.కె. (రాష్ట్రము కమిషనరు) పి. కృష్ణమూర్తి (కొచ్చిన డిప్యూటీ కమిషనరు) వాచ్. వారాయణ రావు మొనూరు రాష్ట్రమున కమిషనరు) కే. సుబీశ కామతు (రాష్ట్రము కమిషనరు) పి. ప. రాంతులకొండయ్య, ఆర్. కృష్ణారావు భాగ్య, మార్కెట్టు కమిషనరు గార్లు సభాకర్తలై కూర్చుండిరి. సభాకర్తల ముఖ్యముగా సానుభూతి వాక్యము, ప్రపంచమున జరిగిన బాలభట వాసులను ఆరు నెలల రాష్ట్రవేషక వర్తమానము ఇంగ్లాండు నుండి కేటాయించుటకు ప్రతిపత్తియు, భారతదేశమునకు ముఖ్యస్థానము (బాలభటము) అగు రెడింగు ప్రభుత్వము, మొనూరు రాష్ట్రము అను ప్రాంతము యువరాజుగారు, మొనూరు బాలభటవారమునాడు, కట్టించి రామలింగారెడ్డిగారు సంవత్సరములను బంపిరి. ఆ సందర్భమున బాలభటవారము కార్యకర్తలను కే. సుబీశ కామతు గారు చదివె. అంతట అధ్యక్షుర కమిషనరు గా. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసము నొసరి.

అధ్యక్షుడు

బాలభటవారము మేరగా, దాని యొద్దే ప్రజలను ప్రేరేపించుటకు ఈవారమున ప్రత్యేకముగ నిర్వహించు ప్రచారముగా విందుటకు తీర్మానమయ్యెను. ఈ సభాకర్తలై, ఈయనవారమున దేశభవముల వాడుకను నేను సంపాదించువాని ను. వారు తమకు తోచిన సందర్భములన్నియును నివేదించ గలుగుదురు. ఈయనవారమున భారతదేశము నేర్పరచిన యంతా లక్షణములను, కష్టపడువారికి గౌరవము చేయుటకు వాటి, మే, మర, భేదములను పోల్చి యువకులను విది. ఈతలును బాలభటవారమున యువకులను. ప్రజాసేవకేంద్రము నందు సామగ్రియగు వివరములను, ఉద్యమము ప్రారంభించువారి కుండు ప్రేమము, అంకితము, కరుణాగ్రాహిత్వము. ఈతలుగర్హు. వికలత్వముల గర్హు, అందు చేతనే ఉద్యమము లేని యొన ను న సాధించుచుండును. రాజకీయములందేమి సాంఘికములును లేమి, ఆ ఆస్తిగర్హు యుండెను. దాని ఉపాసకములను సామగ్రియము సర్వదాజ్ఞ పిలుచుచున్నారనెను. దేశమున దుష్టతను విశేషముగలదు. సంచలన మధికముగలదు. కాని సర్వయోగ ఈతలును లేనందున, ఆ యంతానామున, అసంచలనమును ఇతర విధముల వినియోగించుటకు వచ్చెను. బాలభటవారమునకు ప్రజాదిగనుండు ఈతలును, వికలత్వము. ఈతలు లేవు అలసత్వము, అస్వచ్ఛత, అస్వచ్ఛత, ఉద్యమమున దీయు ద్వేషములుండుట, మనము సానుభూతి మానదల నని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

చాక్లరు బెంటులు

బాలభటవారమున భారతదేశ కమిషనరు చాక్లరు బెంటుగారు ముఖ్యోపన్యాసములలో ప్రభుమూలము. ఆమె ఇట్లు ప్రవర్తించెను: చురుకైన ప్రజాసేవ సానుభూతిని పొందుటకు ఏ ఏటిని బాలభటవారమునందు నేను మొదటిదినము. అధ్యక్షుడు చెప్పినట్లు బాలభటవారమున ఎట్టి సాంఘిక భేదములను గమనింపదు. ఆయనవారము కొన్ని విధములను మూలము పోలియును. ఒకటి ప్రత్యేకములను యూనిఫార్మును ధరించుట. దాని వలన లాభ మేమన, ఆ యూనిఫార్మును ధరించు వారందరూ సోదరసూతులై యుండును. సుఖసేవ మానవేయములను దేవికరికరికి భేదములుండును. సేవచేయుకొని, ఉద్యమమునందు వారికి ఎక్కువ మోహము కలుగుచుండును. సేవ చేయుటకును శ్రమకార్యమును గలుగుచుండును. బాలభటవారము పొందెను. ప్రచారము ప్రచురుగా, వారు కొన్ని విధముల

లలో తమకు తాముగ ప్రవేశపలసియుండును. అతిశయము వలనగాని, అతిశయమునకంటె ఎక్కువగాని, మానవుడు ఒకయంతులను వలె పోలియుండు లెట్టియును, కనుక వానిని వామియుండవలెను. తమలో తాము స్వతంత్ర బుద్ధి కొంతయును వినియోగించుచుండుటకు వారిని ప్రోత్సహించుచుండవలెను. బాలభటవార వాగ్దానముల జూచిన, ఆవాగ్దానముల ప్రచారమునకు విధిమనమును పాపములను తలపిసి కొనవచ్చును. పరిశీలించునట్లే, పౌరత్వ లక్షణములను నేర్చుకొనువాడు సుఖము కలుగుచు గౌరవముగల పాపములను. బాలభటవార పనితీరును దే భగవంతుని యుడను రాజుడును, దేశమునకును, తన భర్తయును, నిర్వహించవలసినవాడు. ఆయనవాగ్దానములను, ఆయన భర్తయును, స్వప్నమైనది. ఆయన విశ్వసించవలెను. అతి దేవునిచ్చి అట్లేచేయును. చేయుచు ఇతరులను విశ్వసించవలెను. వారు తమదేశమునకు దృఢ యాపకములకల్గి పొందెదవలెను. మనకు కలిసిచేయుటకు విశ్వసించు, వారలెంత ప్రోత్సహించునట్లే విధించు దే నను వారు తలచిన దుడుతుదురు. దుడుతుదుగాక అతి సువర్ణతనము, అతివాక్యతనమును, నిర్వహించు, అతి సమర్థులై అతి సాధక చేతలను అలసత్ బాలభటవార తనకుండువర్తమానములను సయితము తన్నుగ నిర్వహించు కొనగలుగును. బాలభటవారమును అలసత్, అతి లంబ, విశేషములను ఎక్కువ సేవకు గలగుచును. వివాదము సుఖముల పొందుకొని మోహము లేని వారు గొంతులు మోపాడియోననలెన్న వారి పనితీరును నందే బాలభటవారమునకు పురుగు. ఒకమాట మారుచున్నట్లు మోహముగల గలుగును. వారికలెము ముగిసిన విధము, మారేగాని మారి వచ్చు యుండగలరు.

మొనూరు సానుభూతి

మొనూరు రాష్ట్ర బాలభట వలలమున కమిషనరు వాచ్. వారాయణ రావుగారు, మొనూరు వత్తులు, మదరాసు ఉద్యమమును ఆశీర్వదించిరి. మొనూరున వీరుద్యమము 1918 వ సంవత్సరమున ప్రారంభించెను. ప్రారంభించెను అది మొనూరు ప్రభుత్వమువారిచే నడుపబడెను. విద్యార్థిభాగి కార్యములకు ముఖ్యముగ నెక్కువ ప్రోత్సహించుచుండెను. ఉద్యమ ప్రారంభించెను ప్రోత్సహించుచుండెను. ప్రస్తుతము మదరాసుసంఘమునకు కార్యదర్శియై కే. సుబీశ కామతుగారు మొనూరుకు వెళ్లెను ప్రోత్సహించిరి. ఇందరికీ పి. కి. ఫలితముగ నే నేను బాలభటముల మొనూరు నందు 68,000 మంది యుండిరి. పోషకులగు మొనూరు మహారాజుగారును, ముఖ్యస్థానము అను యువరాజుగారును ప్రోత్సహించి ప్రోత్సహించి, ఉద్యమమున కాపాటి బలముగలుగుట యుద్ధమున వారా ముఖ్యమగు చెప్పిరి.

ప్రభావకారమున, సాంఘిక సేవము, బ్రహ్మచర్యములు ముఖ్యము, బ్రహ్మచర్యము బదులు కేదీ బాలభటవారము ఆ చరణలొనకి వచ్చెను. నెలటి. సదాశివ అయ్యగారు కేవి శభాసయం దుపాసించిరి.

మార్గములు. కజన్య (డాక్టరు కజన్యగారి సభాకర్త) సభకు కొంచెము ఆలస్యముగ వచ్చినందున, ఆయన యువశక్తి సమలను వికలము విశేషమున యని చించిరి. దీక్షిరాజుగారి శ్రీ గ్రామ్యయోగము ముఖ్యమైయుండుట, ఆమె కాలస్యమైనది. శ్రీ గ్రామ్యయోగము యువకులను, విద్య అభ్యసించుచుండుట, అనుటచే వారును స్థానము- శ్రీ స్థానము. పూర్వకాలమున సీతాదేవి ఒక గొప్ప బాలభటవారమును నందే యుండెను. ప్రాంతిక ఇతర స్థానముల దాదెలిసియుండక, ఆమెను సకలమున కనుగొనెను. సోయియుండవచ్చును. బాలభటవారమునందు, బాలభటవార, బాలభటము, కిగిలెను మొదలగును. దేశిక పాఠశాల తరగతులను కూర్చుండి ప్రస్తావనలను పాఠములను అవగతించుటకు స్థానములకు స్థానములకు చేరి యువరాజుగారి ముఖ్యము చెయవలెనని మార్గముల కజన్యగారు చెప్పిరి.

ఇంకను ఆ కేసు బాలభటవారమునందు ప్రవేశించవలెనని ఓక్సీ గారు కోరిరి.

కొచ్చిన రాజ్యమునందు దేవుణ్ణి స్థానమునందు అగ. వి. కృష్ణమూర్తిగారు కొచ్చిన రాజ్యమునందు సానుభూతిని జూపిరి. బాలభట, బాలభట విద్యకే కొచ్చిన ప్రభుత్వము తన ఆదాయములతో 6 వ భాగమును వెచ్చించుచుండెను. పాఠశాలలలో గ్రామమే తేలుచుండెను. కొచ్చిన ప్రభుత్వము లా

భటవారమున ప్రభుత్వము వినిగి నొసరుచుండెను. మదరాసు రాజధానియందు దేవుణ్ణి తెలియజేయు అక్కడ ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వము నిచ్చినను సంభవ్యమైనందును విశేషముగాని, కొద్దిగాని బోధించు ప్రభుత్వమునందుండి. ప్రభుత్వమువారి యొత్తికేయు లేకుండెను. కొచ్చిన మహారాజు ప్రత్యేకముగ నుద్యమమునందు దేవుణ్ణి ప్రోత్సహించుచుండెను. బాలభటముల కెక్కువ యువకాలముల నిర్వహించెను. ఆమెకాదేశమునందు మునిసిపల్ సభలందును సేకై బాలభటముల కెక్కువ యువకాలము లొసరుచుండెను. కొచ్చిన స్థానములందు బాలభటములను అధికముగ నుండెను. బాలభటములకు మొదలగుట తనసంబంధించి వారును మార్గము తేలుచుండి, బయటకు వెళ్లి కిగిలెను. బాలభటములను నడపవలెనని వారు కోరిరి. దురు కావలసియుండెను. భారతీయులు తమకు స్వాతంత్ర్యము లుచ్చును స్వాతంత్ర్యము లభించుట నిర్వహించు యుండెను. అట్టి సందర్భములలో స్వాతంత్ర్యమును అనుభవించుట అష్ట. సువాదియకలెనని కృష్ణమూర్తిగారు చెప్పిరి.

సభను ముగించెను. ఇట్టి యువకులములకు ప్రభుత్వమువారిలో నెంత తక్కువ సంబంధము వెల్లువొసిన దేశమునకును, ప్రజలకును అంత ప్రేమను అభ్యుత్థము చేపెచ్చెను. చాక్లరు బెంటు ఒకవిధముగ విశిష్టముగా నుండును. స్వామి కమిషనరు భేదములను మోపు. కృష్ణమూర్తిగారు ముఖ్యములకు బూతుగా నెడిది మిలిచియుండును. మూపురి అంతరాత్మము ప్రభావించెడి స్థానములకును, కనుక స్థానములకు మిలిచియుండును కృష్ణమూర్తిగారు మేలెడిది. ఏయువకులములగునాని ప్రభుత్వములను పొందుటకు నులభ్యముగ నుండెను. ముఖ్యమైనవారియు లభించుట కష్టముగ నుండెను. భారతీయులు తమ వ్యక్తిత్వమును స్థిరముగా నుండుట అవలంబించు బాలభటవారమునెడల సానుభూతి మానవలెనని అభ్యుత్థము చెప్పిరి.

పి. పరాంతకం నామముగారు అభ్యుత్థము వర్తమానములను నమర్పించెను.

భారతదేశమున సార్వభౌమ క్షుణ్ణిగము, పానుభూతి సభ ముగిసెను.

మొనూరు లేఖ

ప్రమాదములు

మొనూరు, డిసెం 4-నవంబరు 29 వ తేదీన వై. ప్రాముగారి ఊరేగింపు ప్రారంభించుటకు అర్ధంబుప్రభుత్వము గుట్టపురాటలలో నొకనిగట్టి. తమ రామసుబ్బద్రాసి పనిగడి సాగెను. రామసుబ్బద్రాసి దేవులనుండు అనువత్తిగోని పోయెను. వై. ప్రాముగారి ఆస్తినిండునందగర్హము కుపాటలు (ప్రేమపురుగు, ఒకకమాను తనకు పోగొట్టును సుభరము నుండగా వెనుకనుండి ముయ్యెడు కుపాటలై వెళ్లెను. ముదటి కాని భుజమునై నుండుదేవులగిరిది. దానినిగూడ అనువత్తిగోనిపోయెను.

లోహములు

భూగర్భ కాత్మకాళివారి వాన్సినివేరము ప్రాంతంబున బడినది ఇనుము నుద్దముగనీసి, (కోము వైవాద్య, అభ్యుత్థములకు లోహపులముల కేసు యూరాద్రి) నువలెను. పిటిలో ఇనుము, నుద్ద, మూగనీసు, (కోములనుమాత్రము ప్రత్యేకించి, మి. తా. వాటియందు గనుములకల్గి కలిశులసాపించుటకు ప్రత్యేకపులము వియోగము జేయుచున్నారు. లోహపులములకు యెన్నియో అవకాశమును నివేదియందును సూచించుచుండెను.

తిరవత్తూరు బహిరంగసభ

తిరవత్తూరు పురమున ఒక బహిరంగసభ కేసి తమ తాలూకామునందు షా. పాథకం దుండుచే భాగ్యపు డిపోలను స్థాపించవలెననియు పూర్వపు షా. మి. వారిగలము (సామిగోడు) నవరణ. కేయలెననియు భభక్తమును గూర్చు తీర్మానించిరి.

హిందూ మహాసభ: హిందూ మహాసభ మొక్క మొనూరుకాళి సభ్యులు 2 వ తేదీ సభ చేసి, మదరాసు రామసుబ్బద్రా ప్రవేశమునకు భరూదాసులను ఇట్టముగూర్చి వర్ణించిరి.

వర్ణ లేము: వర్ణ లేముచే బాలభట ప్రజల నిర్వేద బాధనొందుచున్నారు. వార్షికో, నెలలు జరుకుచుండు సభలందు ఇలమును ప్రజల సేవ అ. తా. వార్షిక కొనగలసి యుండెను దేలియుండును.

చెన్నపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు

సంఘము

గృహనిర్మాణ నిధి

ఈ కింది ఉత్తరప్రభుత్వ తీర్మానము 'హిందూ' కార్యాలయమునందు మూడు ప్రకటనార్థము పంపబడినది:—

ప్రభుత్వపు చెన్నపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము భార్యకనమగుర్చి యీ పట్టణమునందు ప్రత్యేకంగా నివసించు వారలకు, అందు యన్, కన్యాశుల్కములుగా, టి. వి. గోపాల స్వామి మొదలగువారిల పేర్లను గృహనిర్మాణ నిధిని స్థాపించి వివక్షతను గావించుచున్నది. ఈ పట్టణమునందు వాసము చేయుచున్న 'ఈ మొత్తమును (ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి) నడుపు వ్యాయాసకారము చర్య దీనిని నడపలేదు చెప్పగా, మరెవ్వరు పేర్లనుకల కాంగ్రెసునాది' ఈ భవము కలపాడుచున్న వారు యెట్టి ప్రత్యేకము చేయక నెండునే (ట్రాన్స్ ఫర్ చేయలేనది చెప్పియున్నది. అందుచే ముద్రానుకూలము కట్టుటకే వినియోగించబడినది యన్, శ్రీనివాస శ్యాంగారు నూచించి, ఈ స్టేటుమెంటులను జనసామాన్యమునకు దుర్భిప్రాయములు గలగవచ్చును. కావున యీ విషయమై జరిగిన ఉత్తరప్రభుత్వ తీర్మానము ప్రచురించబడి అనుమతిమెంది:—

తిరుచినాపల్లి, 23 జనవరి 1922.

ప్రియార్థా,

పురాతనపు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ నిధిని, రిమనసు భాగము రావలెనని, ఉత్తరప్రభుత్వ కాంగ్రెసు సంఘమువారును, కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారును కోరుతున్నాను. ఈ విషయమై పరిష్కారముచేయుటకు వారు కాంగ్రెసు పరిష్కారము చేయలేకపోయిరి. పరిష్కారము కనుగొనరాదు మాకు శ్రీమంతుల నుకగా, మీ పేరను, టి. వి. గోపాల స్వామి మొదలగువారిల పేర్లను మొత్తము వచ్చు మా చేతులలో చేయించి మిగిలి యుండలేదని నేను చెప్పితిని. మీ పేర్ల కెందు తీర్మానము (వాసిని) ప్రభుత్వ మేమియును వచ్చి నదిగాదు. శివరసారి 23వ తేదీని రిజిస్ట్రేషన్ తీర్మానమునకు పంపితిని. మైలాపూరు వెంట్రా ఆఫీసు వ్యాంకువారు, మీతో లావాదేవీ అందెనయి, మీ ఉత్తరప్రభుత్వమే ఏమైన తీర్మాన మయిన ప్రాయశ్చయము. కావున ఈ కింది విషయములకు ప్రభుత్వ తీర్మానము నేను చేయవచ్చును.

1. ఆమె నిలవయ్యచిన మొత్తముక, విలే దాని వడ్డీ యెంత?

2. ఆమె తీర్మానము ఫలాని కేరళ ప్రత్యేకించరా?

3. ఈ నిధి నిమిషమునందు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ మునకుగాని, పరిష్కారము చేయలేకపోయి ఉత్తరప్రభుత్వమునకుగాని, కేరళ ప్రభుత్వము నచ్చునని తలంచు,

మీ విధేయుడు,

టి. యన్. రాజన్

యన్. కన్సూరింగ అయ్యంగారు గారికి— మో. శేనుకొడ్డు,

కేరళ, మద్రాసు

మద్రాసు 24 జనవరి 1922

ప్రియార్థా,

మీరు పాతరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ నిధిని గూర్చి 22 వ తేదీని వ్రాసిన లేఖ అందినది. ఇదివరకు మీరు యీ విషయమై (వాసిని) ఉత్తరప్రభుత్వములకుగాను, మీరు మద్రాసు క్రిందటి పారి వచ్చినపుడు కింది మాటలతో ననుకొంటిగాని అవకాశము లేకపోయెను. ఇప్పుడు నేను అతిసారముచే లేవలేకున్నాను. టి. వి. గోపాల స్వామి మొదలగువారిల మాది ఈ విషయమై యింకను ఆలోచించుట కేర్పాటు చేయబాకపోయి,

నెంట్లు ఆర్థము బ్యాంకులోను, ఇండియన్ బ్యాంకు లోను నాపేర నిలవయున్న మొత్తము పాతరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘపు కోటవారి లెక్కలలో మిగిలినది గాదు. ఆమె తీర్మానము 1908, 1914 సం. లలో జరిగిన కాంగ్రెసు నిధిలో మిగిలినది. యల్. ఏ. గోవిందరావుగారుగాను దానిని కాంగ్రెసు ప్రయోజనములకు వినియోగించుటకై పాతకమిటి కిచ్చివేసిరి 1919 లో నున్న కమిటీవారిచే ఈ మొత్తమును కాంగ్రెసు కనకలకును వచ్చుట మిగిలినది, కాంగ్రెసు ఆఫీసులు మున్నగువానిని జరుపుట కను వికస్థలముగాని హామీకట్టుటకు నిధిగ కేర్పాటుచేయును తీర్మానము కమిటీ గావించబడినది. ఈపని పూర్తిచేయుట కింకను గోపాల కనకలను వనూలు చేయుటకును, స్థల విస్తీర్ణము గావించుటకును కమిటీ యొకటిగాడ నియమించబడినది. ఈ పరిస్థితులలో నీనిధి కాపేరను, టి. వి. గోపాల స్వామి మొదలగు

వారి పేర నుండెను. 1920 లో పాత రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నుండి టి. రాజగోపాలాచారిగారును, యాదులు ముసేను గారును ఈ మొత్తమునందు కాననభూ బని మొదల ప్రచారకార్యమునకు భనము నొసంగవలెనని ప్రతిపాదించి నపుడును ఈ విషయము తెలుపబడినది. అందులకు అప్పుడు ప్రత్యేక నిధి స్థాపించ తీర్మానించబడినది. ఇంతిగాగ పాత కాంగ్రెసు సంఘమునందు కర్తవ్యము నుండి యప్పుడు కొత్త రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునందు కర్తవ్యము నుండినవారు చాలమంది ఈ నిధిని వదిలివేసి దానిని వినియోగించినది. 1919 లో ఎక్స్ ప్రెస్ చేత కమిటీ తీర్మానించిన ప్రకారము వినియోగించిన యెడల ముద్రానుకూలని ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు నిర్మాణముల కుపయోగకరముగ నుండుననియు నూచించిరి. కాబట్టి నేను ఈ విషయమై అంతిమాము చెప్పవచ్చునని.

ఈ నిధిని వ్యాయాసకారము తీసికొనుటకు యెంతి వాక్కుగలవో వారికిచ్చివేయుటకు నాకట్టి ఆక్షేపణయులేదు. టి. వి. గోపాల స్వామి మొదలగువారిల నీ విషయమును చెప్పించి, ఇదియు ఆంధ్ర, కేరళ మిత్రులతో చెప్పించి, కేరళలో మీతో చెప్పించి, ఈ విషయమును తీర్చిదిద్దరాగ పరిష్కారించ గోరెదను.

ఇట్లు తమ విధేయుడు,

యన్. కన్సూరింగ అయ్యంగారు

డాక్టరు టి. యన్. రాజన్, కార్యదర్శి, రిమిగనాడు కాంగ్రెసు సంఘము, తిరుచినాపల్లి కంట్రీ క్లబ్బు.

ఈ కొడ్డు, నెం. 9, 1922

అయ్యో,

రిమిగనాడు కాంగ్రెసు సంఘ వార్షిక వేదికము, వాన్ నెలకొనెను కెరళువారిది మిగిలినది యెడల చెప్పించి నిధిని మున్నది. అందు రిమిగనాడు కాంగ్రెసు సంఘము కింద నున్న భవమును గూర్చిన ఆక్రమణలకును కుదుర్చు గాదు. మద్రాసు కాంగ్రెసు ఆఫీసు సంఘ నిధిని, రిమిగనాడు కాంగ్రెసు సంఘమునకు సంకలించిన 18 వేల మొత్తము ఫిక్సుడు డిపాజిటును గూర్చి కేరళువారిది మిగిలినదిగాను, ఎక్స్ ప్రెస్ చేత కమిటీ మిగిలినదిగా గావించి తీర్మానములను మీకు ఈ ఆఫీసుకుండి పంపబడుచున్నది. వాని ఆ మొత్తమును వనూలుచేయుటకు మా ప్రయత్నము లన్నియు కలపయినను, ఇంకను ఆ మొత్తమును మీరు మాకు యిచ్చివేయ యిచ్చును లేవనయెడల, ఆ విషయమై మీ అభిప్రాయమును చెప్పించు, ఆ మొత్తమును తుదకు ఎట్లుకరెన్నుకొనెదో మీ జడ్జిమెంటు దెలుపువార్షిక నివేదికతో చేర్చుట కింక స్టేటుమెంటును పంప గోరుచున్నాము. ఇట్లు నివేదికము ఎక్స్ ప్రెస్ చేత కమిటీయందుకు వచ్చేచారి ముందవలయును గాన కేరళలో ప్రత్యక్షతీర్మానము గోరుచున్నాను.

ఇట్లు మీ విధేయుడు

కే. యన్. సుబ్రహ్మణ్యం.

కార్యదర్శి.

మద్రాసు, నెం. 9, 1922.

ప్రియార్థా,

మీరు 21 వ తేదీని వ్రాసిన లేఖ అందినది. దానినిబట్టి మాది విషయమై గాడవయేమియు దెలియజేయు యందు గూర్చి యిదివరలో జరిగిన ఉత్తర ప్రభుత్వ తీర్మానము అనలేదెరియజేయు గావించుచున్నది. ఈ మొత్తం 18 వేలగాను, 26 వేల 484 రూప 4 అణాలు. ఇది గాపేరను, టి. వి. గోపాల స్వామి మొదలగువారిల పేర్లను గూర్చి. కార్యదర్శి డాక్టరు టి. యన్. రాజన్ గారు ఈ విషయమై 1922 జనవరి 22 వ తేదీ వొక లేఖ వ్రాయగా, దానికి వివరముల దెలుపు 1922 జనవరి 24 వ తేదీని నేను ప్రభుత్వ తీర్మానమిచ్చితిని. దానినిజూచిన మీకు కంగరి సందర్భములు లాగుగ దెలియవచ్చు. డాక్టరు రాజుగారు వ్రాసిన లేఖలో 'ఆమె తీర్మానము ఫలాని' పంపిన ప్రత్యేకించరా' యని 26 ప్రక్క వేషగా దానికట్టిని ప్రభుత్వ తీర్మానమిచ్చి తిని:—

"నెంట్లు ఆర్థము బ్యాంకులోను, ఇండియన్ బ్యాంకు లోను నాపేర నిలవయున్న మొత్తము పాతరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘపు కోటవారి లెక్కలలో మిగిలినది గాదు. ఆమె తీర్మానము 1908, 1914 సం. లలో జరిగిన కాంగ్రెసు నిధిలో మిగిలినది. యల్. ఏ. గోవిందరావుగారుగాను దానిని కాంగ్రెసు ప్రయోజనములకు వినియోగించుటకై పాతకమిటి కిచ్చివేసిరి. 1919 లో నున్న కమిటీవారిచే ఈ మొత్తమును కాంగ్రెసు కనకలకును వచ్చుట మిగిలినది, కాంగ్రెసు ఆఫీసులు మున్నగువానిని జరుపుట కను వికస్థలముగాని హామీకట్టుటకు నిధిగ కేర్పాటుచేయును

తీర్మానము కమిటీ గావించబడినది. ఈపని పూర్తిచేయుట కింకను భవము కావలసిన వనూలు చేయుటకును, స్థల విస్తీర్ణము గావించుటకును కమిటీ యొకటిగాడ నియమించబడినది. ఈ పరిస్థితులలో నీనిధి కాపేరను, టి. వి. గోపాల స్వామి మొదలగువారిల పేర్లను గూర్చి. 1920 లో పాత రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నుండి టి. రాజగోపాలాచారిగారును, యాదులు ముసేను గారును ఈ మొత్తమునందు కాననభూ బని మొదల ప్రచారకార్యమునకు భనము నొసంగవలెనని ప్రతిపాదించి నపుడును ఈ విషయము తెలుపబడినది. అందులకు అప్పుడు ప్రత్యేక నిధి స్థాపించ తీర్మానించబడినది.

నేను 1922 జనవరి 24 వ తేదీని కార్యదర్శి డాక్టరు రాజుగారు పేర వ్రాసిన లేఖ ఎక్స్ ప్రెస్ చేత కమిటీయందుకు చెప్పగా, అందుదెలిసిన విషయములను విచారించుటకై ఆమె తీర్మానము కేరళలో కోర్కాకారిపేర మున్నది తెని మొండిగ ప్రభుత్వ తీర్మానమిచ్చుటకు నాకుదెలియున్నది. వైదొలిన లేఖ భాగమును మీవార్షిక నివేదికలో చేర్చవచ్చును.

యన్. కన్సూరింగ అయ్యంగారు

తెన్నాపల్లి, తిరుచినాపల్లి, ఆగస్టు 15, 1922

ప్రియార్థా,

మద్రాసు పట్టణములో రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క ఉపయోగమునకై నివేదికలను కింక వలెనని మన మొకపారి కలసి మాట్లాడియుంటిమి. అసంపన్నమున వయదే సి, ఎక్స్ ప్రెస్ ఇతిగట్టుకొడ్డు, మైలాపూరు (ట్రాంస్ ఫర్) జంక్షనుకడ, ట్రాంస్ ఫర్ కెదురుగానున్న భూమియొకమానునితో మాట్లాడి ఆలోచించెదా?

నేనివిషయములు యీ రివ్యూ, క్రింద కమిటీయందుకు చెప్పితిని. వారు యన్. కన్సూరింగ అయ్యంగారు నూచిన వాచరణలో చెప్పి ఆంగీకరించిరి. ప్రయత్నమును గొనుమిమిమిగా వేరం కనుబునను జేయునని ఉత్తరప్రభుత్వంకి, వివరము యివిషయమును మరొకపారి క్రిందకు మిగిలినది చెప్పినది. అది ఆచారమునాకేమి, కథామి కలపాడును కలిగిగానిచ్చియెడల మనము ప్రయత్నమును సిద్ధం చేసి కావలసినవలెనని జిది కేయి వచ్చును. తిరుగుటపాలో మరల ప్రాయశ్చయపడగా కోరు చున్నాను.

ఇట్లు మీ విధేయుడు,

యన్. రామనాథన్

శ్రీమాన్. యం. ఆర్. నరసింహ అయ్యంగారికి

c/o యన్. కన్సూరింగ అయ్యంగారు

"ఫారూహాను", రాజుపేట, మద్రాసు,

విశాఖపట్టణము తుపాను

భీమునిపట్నం తాలూకాలో గలిగిన వర్షము

కడచిన నవంబరులో 18-వ మొదలు 17-వ తేదీ వరకును నవంబరు 17-వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటల మొదలు పెద్ద హాల్ గారిలో వర్ష మధికమై పెద్ద పెద్ద చెట్లను వెల్లగింప వారంభించెను. ఆర్కాతి యెట్లో పీడికిట్లు ప్రాంతము అం చుకొని రెండు అనుగడిసిరి. మరునాడు దురుమున వర్ష ముగిసిరి కేమని చెప్పను. చాలవలె ఇండ్లను తోటలను భూమికి వట్టు మెపోయినది. కొడ్డుపూర్తిగ కొట్టుకొనిపోయి గాలితోడెను గోరులతోడను నిండియుండెను. ఏటబడి అనేక జంతువులు ఆవులు లేకగా గొర్రెలు మొదలగువాని కేరళమును కొట్టుకొని వచ్చినది. భీమునిపట్టణమున. జనమి కుమియు గలగలేదుగాని తాలూకా గ్రామములనుండి బట్టి వలసయేటబడి పడికరములు కొట్టుకొని వచ్చినది. ఉప్పుగల్లి యంతయు మేటవేసినది. వర్షము రెండువలె లకు రెట్టక యుండెనని ప్రభాటి ప్రాయము అని విశాఖపట్టణ మండల కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి వ్రాసెను.

మాలానా షాకతాలిగారు

అలహాబాదులో నువన్యసింపిరి

అలహాబాదులో జరిగిన బహిరంగ సభలో మాలానా షాకతాలిగారు నువన్యసింపిరి ప్రస్తుతమున్న కాననభవన పెట్టి లాభమును కలుగదుగాని కాననభవన వెళ్ళక మోమని పట్టు తట్టినవారు మనకు విశ్వాసపాత్రులగు మిత్రులును మనకోకలసి పనిచేసిన వారు నకటనే వారు కాననభవన వెళ్ళుట కను వలెయిట రిప్పరీ పరియెనది. అందులకు సమాధానమున కంగీ కరిగవలసి వచ్చినది. నేను నానోటు నియ్యకలేనది కాననభా భ్యర్థనలకలెన జన్నుకొరిసోలో కాననభవన ఎన్నుకొనదీన పిమ్మట నభిరు వెల్లిప్రమాణము చేయసి ఎవరు వాదనము చేయె దులో అట్టివారికే నేను ఓటు నిచ్చిదన మాలానా గారానభవన నుండిరి.

(ఆ. వె.)

రైతులు

I
సహకార సంఘములు
రంగనాయకులు డి. పి. ఇ. (ఆకుపప్పు)
సి. ఎస్. డబ్ల్యు

ఈపరి, పరివారిగూర్చి వ్రాయడ మని కలంబు చూడ, కొందరు స్నేహితులు, "వృత్తిసంఘములు" గూర్చి నే వ్రాసిన వ్యాసములకూచి "రైతుల"ను పూర్వ నే నేమి చెప్పినదియో తర్జునా ప్రతికములమునకే తెలుపుటయే నైన మని కోరి అందువలన ఇప్పుడొక యాదవ్యాసములు "రైతులు" అను పేరికి రై వ్రాయబోవు చున్నాను. ఈపథ్యము నేను శ్రీ రైతుప్రతిక యందు "రైతు సంఘములు వృత్తిసంఘములు" అను యొక చిన్న వ్యాసమున వ్రాసితి. "వృత్తిసంఘములు" మొదటి వ్యాసము ను వ్రాసిన యాదునే వివరము కొంత తెలియి. సారాంశ మేమన మన విప్లవ సామ్రాజ్యములలోని కలవ్రతలక్షణములు చేయు చున్నను ప్రత్యేక సంఘము "వృత్తిసంఘములు" నూత్రానుసారము స్థాపించుట మనకు కష్టములు కలిగించుటకు మనల మన గత్యుపాయము చేయుట కొరతయో సాధ్యమను. నైగా, ఆయా ప్రజల ఆర్థికసాంఘిక కష్టముల వృద్ధికర మార్గములం జూపు. ఈ వ్యాసమునందు రైతులకు సహకారసంఘములను ఎట్టి లాభములు ఏవిధముగ చేకూరవో, ఆ సంఘముల స్థాపించుట కట్టి ప్రయత్నములు చేయవలెనో యాలోచించెను. 1921 - 22 సంవత్సరపు మదరాసు రాజధాని, "సహకార సంఘములు" సాంకేతిక నివేదిక నామం దివ్యమైనది. అంతలతో చదువకుల గండగ్రాహకము, ఇతరజేతులందున్న సహకారసంఘములతో పోల్చి మన స్థితిగతు తెలుపుచో కొంత జూచి: ఏమియు ఇంకను క్రొత్తమార్గములు తెలుపకనుగన వీలగునో విచారించెను.

"అమ్మలకు కొనుటకు" ఏర్పడిన సంఘములు: రైతులమ్మలకు కేయలవలె నెక్కుడుగా మన తెనుగు జిల్లాలయందు కలియున్నారో? కడు, నూనెగింజలు, దూది, ఉప్పు, జువ్వనూ, ప్రతివీధియందు, పప్పు, గోరెలు, గొర్రెలు, క్రమశిక్షణ ధాన్యముల వన్నెలైన రైతులు, మూడు విధములగ నమ్ముకొను చున్నారు. ఒకటి: కీ పీలు చెల్లింపవలసిన కరణముల వచ్చుటవలనగాని చేసిన తప్పులకు దీర్చుటవలనగా, ఇంటికిర్యుల కొంతగాని భూమిలోనండి ధాన్యము తెచ్చుట తోడనే పాతర చేయుటగాని గ వేసంగు పురియందు, కొట్టుకం ముండుటగాని, సాధ్యముకాక, దొరకన చేరగానికీ వీలైన భలల రైతులు, తమ ధాన్యము నమ్ముచున్నారు. ఇంకొకటి రైతు విధములు కావననున. కొంతవలె పెద్దరైతులై యుండి బండ్లను ఎడ్లను కలియుండుచో తన గ్రామమునందు పెద్దవ్యాపారము జరుగుటవలెనను తమ ధాన్యము గొంపోయి అచ్చట అను కను ధరలకు అమ్మును. తనవో బాధుకొనెట్టి తోలియకొను సాధ్యము లేకపోవుటచే తమ గ్రామములందే ఆ సమయమున కొచ్చి: చేరగాని యిప్పుడు చొప్పున ధాన్యము నమ్మి ఆక్రర దీక్ష్యుకొందుక. చిన్నచిన్న రైతులం దీపద్ధతి నలంబించుటయు కుంబతో ప్రధానధాని మీదికిమున నమ్ము: దుండుయు సర్వసాధారణము. పొగాకు, కడు, దూది, యాదులరైతులచేయు వ్యాపారము లుటలకొలది ధాన్యము తాపద్ధతివలననే క్రమ మగు వ్యాపారము: కు మించి సంపాదించుక నవరులైయున్నారు. వారందరు లక్షాధికారు లగు చున్నదియు ఇట్టివిధములకాని "అమ్మలకు" కలవనో? రైదాదీ! మధ్యకవు క్యసాను దాము, ఆసానులు, ధాన్యమును, పురులందు గాదెందు కొట్టుకుండు నిల్వచేసి యుండెదరు. వీరికి కనాసీలు చెల్లించుట నిల్వధనము: కను. అప్పుడు వీరివలెగా బాధించవు, కుటుంబ ఖర్చులకు కల రొట్టుకెట్టుకొన నకర్తములేదు. కనుక తమ ధాన్యమును నిల్వచేసుకొని మంచిధాను గరితుగు కరణము రా బయ్యలెరి తమ వీలు ననుసరించి అమ్ముకొని లాభము నొందు చున్నారు ఇటుల మొదటివిధముగ అమ్మ: ధరలకు వీరి మార్గముననవచ్చు ధరలకే తయో గృత్యాసముండుక. ఆధనము నంత వ్యాపారులు బొందుటకు మారు ఈ రైతులే పొందుచున్నారు. రద్దారా రైతాంగము లాభ మొందుచున్నది.

మూడోవి: మొదటివిధములందు వారిలో కొందరు, రెండవవిధములందు వారిలో కొందరు తుదకు తమకు గ్రామములలో ధాన్యముల నమ్ముకొనుటకు మారు బస్తీలకు: గొంపోయి జూరధరణ సమ్యక్ముగ లేనివో ఖాయిదాదారు కొలుయందు కొంతకాలము నిల్వచేసి యనకుల పరిస్థితులకు ధాన్యము నమ్మెదరు. ఇటుల మూడువిధములందు మూడోవిధముగ "అమ్మలకు" కార్యమున్నది. ఒక్కటి నిల్వచేయకనే బస్తీలోలకనే అమ్ముట, రెండోవి, నిల్వచేసి బస్తీలోలకయే అమ్ముట, మూడోవి నిల్వచేసి బస్తీలోలి అమ్ముట, మూడోవిధములందు క్యసానుదారులు రైతులెక్కుడు లాభము బొందుచున్నారు. ధాన్యరైతులగుచున్నారు. అప్పుడు తేయున్నారు. అక్కోముగ సామ్రాజ్యము లగుచున్నారని భూది

వర్తకమునందు పొగాకు కర్షకరైతులను దున్న ఎల్లరు ఎరుగుదురు.

వినుకు కలిగియున్నవారు క్రొత్తలో యాలోచించిన మన కీ విషయ మొరయు లాభకరము. రైతులు తమ గ్రామమునందు గాని బస్తీయందుగాని పంటరచ్చుట తోడనేగాని కొంతకాలము నిల్వచేసి గాని "ఖాయిదాదారు" సామముతో ఒకా నొకవర్తకునకు తమ ధాన్యము నమ్ముచున్నార గా; ఈవర్తకులు తమ ధాన్యము నేజేతులకు పంపుచున్నావో ఆజేతులం దెట్టి ధరలకు తమధాన్య మమ్ముకు పోవుచున్నవో ఆయాజేతులకు తామే తమ బస్తీలకు దీను: కెట్టుల తమ వస్తువుల బంపుట కెట్లు సాధ్యముకావో ఏయే కష్టము లున్నవో ఆకష్టముల నుండి కైక్కించి తమ్యుభవక: కులగ చేయు పద్ధతి లేమైన కల వేయవలసి ఇంతవలె మనరైతు లాలోచింప మొదలెదలేను. ఆలోచించుట ముఖ్యము. మనకు ఎట్లా పద్ధతులు సాధ్యమో విచారించెను

ఇంతిజేతులందు "వ్యవసాయకుల సహకార సంఘములకు" వీనివలన అనేక మంచికార్యములు కలుగుచున్నవి. అందు "వ్యవసాయకుల వస్తువుల నమ్ముట" ప్రధానమైన వానిలో ఒక్కటి. ఆసంఘములకు కొన్ని వ్యంత యోధలు కలవు. ఆసంఘపు యజమానులు తమరైతుల ధాన్యము లేయే జేతులవారు కొ నెద గో యెప్పుడు విచారించు అచ్చటెట్లు కొనెదగో తెలుసుకొనుట అయాశ్రమములందు తమ ధాన్యముల నమ్ముటకు తమ "సంఘములు" నేర్పరుదు. అంత తమరైతులనుండి ధాన్యములను తెప్పించుకు. ఆధాన్యముకు మారు సాధారణపు బహుధ ధరలను రైతులకు చెల్లింతురు. ఏమియు ఆధాన్యముల తమ యోధల వ్యాపార యాజేతులకు కుంబ అచ్చట లాభసాటిగ నమ్మెదరు. బహుధ ధరలకు ఈ అమ్ముడు ధరలకు కధ్య నున్న కాభమునుండి ఖర్చులపోగా మిగిలి నికరపు సామ్రుత తిగి తమ సాంఘికలగు రైతులకు వారి వారి ధాన్యములను ననుసరించి పంపియింతురు. ఇందుములకముగ ఖాయిదాదారు కిచ్చు రుమును అమ్ముకరవలె పోవులాభము ఇతర జేతులందు అమ్ముకము నేర్పాటుచేయు ఖాయిదాదారు యనునా అన్నియు పోవున. పండితులు మొదలుకొని కొనవారి కద్ద అమ్ముకరకు రైతులే కాభ్యుక్తమొందుకు. అమ్మువారి కొను వారియవ్య సహకారసంఘ మేయందు: మనజేతున రైతులకు పయోగకరముగ నుండునట్టిపద్ధతి నెక్కుడుగ యనలంబించుట లేదు. ఒక్కవంబాబునందు మాత్రము కొద్దిగా గోధుమ లమ్ముట యందు వజరగుచున్నది. కాని రైతున్నా కర్షకమునుండి (ఇంతి జేతులలో) వచ్చుచు పోవుచున్న రైతుల యోధల యందు మనకు చేయు చున్న పనియెంత! రికవార "దెన్నాక్క" నందు కరింత యెచ్చకమైన కార్యములు సాధ్య మగుచున్నవి. అక్కోము చాల చిన్నది. ఎక్కువ సారవంతమైన దాభూమి. అచ్చటి రైతులందరు కడు చిన్న క్యులసానుకులు. వారిమితముగా కష్టించినగాని వారికి జీవనోపాధి కలుగదు. ఇంగ్లండుజేతున కలిపి ముగా వారు కొడిగుడ్లను వెన్నుకొచ్చును ఎరువతి చేయుదురు. ఒక్కటి చూడుడు. ఈ: నువుల సంగతులలో లాభకరముగ నమ్ముకలయు కన్న ఇంగ్లీషు రైతులకంటె చాళగ తాము తమ వస్తువుల తయారు చేయవలయున గదా! నైగా, గొప్ప కముద్ర ప్రయాణము పాకింగు చార్జీలు మరెన్నియో నష్టముల నెవరోగొని లాభము బొందుట సాధ్యమైన పనియో?

వినుకు జేంపురైతులు తమ "సహకారసంఘములు" వ్యాపార యెచ్చకల కలుగజేయు చున్నారు. ఇంటింటి ప్రతిగ్రామమున సహకార సహకార్యములు పాలకు కర్షకులెదరు. వానిని జాలయిదు పూర్వకొక్క చోటకు చేర్చెదరు. అచ్చట పాలనుండి జున్నును వెన్నును కొని యమిత ధరలకు నమ్ము. యంతసామగ్రి సానుకుచే రయారచేయుదురు. అప్పుడు పులవనము లేకుండచేసి కరీకుల నన్నిటి ముగించి, తమ మద్రకాగితములందు బంగీ చేసెదరు. కడ్ల నన్నిటి నైజాలిక పరిమాణము ననుసరించి వీరి లెక్కడి తెల్పిండుండు రంపు పొట్టు సానుకుతో మూదలపొందిన ఈగుడ్లను వెట్టి బంగీ చేయుదురు. అంత వీని నన్నిటి జేరిక "సహకారసంఘ కేంద్రస్థానము నకు" బంపెదరు. అచ్చటనుండి సహకారసంఘపు టోడలయందు ఇంగ్లండుకు దీనుకొని వెల్లితమ కడ్ల దుకాణములవ్యాపార ఇంగ్లీషువారి చిన్నదుకాణముల కన్నిటికి తమ కస్తువుల నమ్ము తమ వ్యాపారమును సిగ్గసాముగా చేసికొని తమరైతుల ధన కుంబులగ జేయుచున్నారు. "సహకార సామ్రాజ్యము" కల జేంపువారు మనకు గురుకులములు. ఈ: యు దృష్టాంతములు చూచి: ఏమియు మనరైతులకట్టి "సహకారసంఘములు" కావలయునో మనకు గమనగుటకు కుంబ: పొగాకువర్తకము నొక దాని తినుగొందము. ఏవ్యాపార మొనకు తీసికొనవచ్చు. కాని, దూది పొగాకు పరిశ్రమలు క్రమశిక్షణ నాకు కరిచిత మగుటచే పొగాకుతో విషయము ప్రారంభించెను. మనజేతునుండి గొంబూకులెట్లా "పొగాకు"కు క్రమశిక్షణ ఇంటియందు లుబాకొక్క కం

వేసి ఈవ్యాపారమునం దెక్కువ లాభము బొందును. వర్తకుల ఆంగ్లగొంగులై యున్నది. జనుగుచున్న పనియెంత! ఆ పని రికను నిర్మించుమొనలగు విత్తనముల నాకంపెనీ గాని రైతులకు, బూటకపు దారులవ్యాపార ఎరు రిచ్చి, నా: ను వెంబులచేసి తన యాదవ్యాసమున మొక, ల యెంబులచేసి తిరిగి అటలకు శ్రమపుంపుడు దాని నెండవేయున్నాను రైతుల కేమియు నూరసాధ్యముల తెలిసినీ: కండా పనిచేసి తుగకు క: యిచ్చును: చిన్న ధరలకు వీదలగు యా రైతులనుండి వారి "పొగాకు పుట్టును" తీసికొనును. ఇతరవర్తకుల నేకులు రైతుల కమ్ము: వెట్టి కీస్తీలయందు పొగాకును చాళధరలకు కొని తాము నిల్వచేసికొని మే జానులందు వందకు వంత లాభము బొందును, అమ్ముకొను చున్నారు. మరికొందరు రైతులు నిల్వ యందుకొని మే జానులందు ఎరువతి చేయు వర్తకులకు అమ్ముచున్నారు. ఈ ఎరువతి చేయు వర్తకులు వందకు యాబది వంతున లాభము బొందుచు ఇతరజేతులకు (ఇంగ్లండు ప్రాన్య జన్ననీ ముఖ్యముగా) ఎరువతి చేయుచున్నారు. అవగా గు: టూగి లోని పొగాకు వర్తకులు కనాన్యమును యాయుధసానుకుచే క్యవసాయకుల కస్తూరిక కత్తమును చేపురుగులై తనివీర త్రాగుచున్నారు. ఇంతియోగాదు. కల: త్రా మార్పాడిల ఎంతో వ్యాపార మీపొగాకుయందుచేసి లక్షాధికారు లగుచున్నారు. ఏం: డోటి కర్తకులు "ఇంగ్లీలు" కరిసరపు పొగాకు నంతకు నక్షిణానికి గొంపోయి భూభివ్య లగుచున్నారు. ఏవందరు మొటూరకారులతో కర్షాగల ధో: కరు లతో నుఖులగు మంద సావకు రైతు లందరెల్లవచ్చుచో కే దుగ్గ: మగు వీరనిధి యా: అజ్ఞానమునం దుండును విడ్డలకు చువులేక నివసించుటకు కిడికీలైన మట్టియెద్దలే కలికాగా ఎల్లప్పుడు కష్టముల పాలగుచున్నారు. ఈ కర్షకపు నీతినుండి విముక్తిలేదా? ఇటలీ దెన్నాక్క మంక జూడుకు. మార్గము కన్నకు. "పొగాకు రైతుల సహకారసంఘము" స్థాపించుమకు. ఈసంఘము కొంత కుండి విద్యాధికార తమ రైతుల లండను లివర్నూల్ మాంబర్ల సాంస్ కట్టనములకు బంపును. ఆయాకట్టనములందు పొగా కెట్లు అమ్ముచున్నవో తెలుసుకొనుచుండుకు. నట్టి పొగాకు పంపుట కంటె ఈ నెలతీసి పంపుటవలన ఎంత లాభమున్నది. అంతకంటె కాస్త్రు: కుక్తముగ పదనచేసి పంపుచో యెంతలాభము నీగి లెట్టుకు వీడియ నైపుకు కావయ్యు పొగాకును తయారుచేయుట వలన యెంతలాభ మొనకొ యని విచారించుకు. ఈ రాగమునే "ఇంటిలిజెన్సు డిపార్టుమెంటు ఆఫ్డి: ఆవరేటిపు సానైటీను" అంటుకు. తేలిక ప ర్య క సా న గు ను బట్టి వదునచేయు వ్యాక్రమిలను సిగ్గెట్టుచేయు వ్యాక్రమిలను వీడియ: కైపుకులయందు పొగాకు తయారుచేయ కర్మాగారముల మనజేతునకే రైతుల సహకారసంఘములవ్యాపార క్రమముగా నేర్పరచి రద్దారా పొగాకు వ్యాపారమును ప్రాగువారివరకు రైతుల చేతికింండే యుంచి అందులన వస్తులాభమును రైతులకే చెందు కట్లు చేయుట సాధ్యము. ఇంతవలన ఎంతయో లాభము జేతుకు కల్గును. ఎంతయో మేలు మన పరిశ్రమలకు కల్గును.

ఇటులనే అన్ని వ్యాపారములందు క్యవసాయము క్రొత్త తినుకొనవలెను. వడ్ల ప్యాక్టరీల బెట్టి కావా నుగ: త్రా విత్తుకు విశిష్టము నెరువతి చేయకొప్పు గడ్డికొనీ వల్లి చేయవేయు కర్మాగారముల నేర్పరచి ఆ: డి: మెనబో: మియో ఆదిగాల జేతుల తెగువతి చేయవచ్చు చేవకగమునె నమ్ములనూనె తీయు శాంతముల నేర్పరచి చెరుకుగడనుండి కరువీయుకుం క్రములు దెచ్చి సహకారసంఘములవ్యాపార ఎంతయో లాభమును రైతులకు చేపార్పరచ్చుకు. దూదిని ఏ: ఏమియు రడికి కస్త్రుములకేయ: శాంత్రాగారములకే బొంబాయి మదరాసు పత్తనములకు యేర్పరచి అచ్చటి జన సమ్యక్ము మరంత మెచ్చు చేసి రొగముల నెక్కువ జేసి మానవయోగ్యము క్షీ: క జేయు: కంటె కచ్చని నవనలూకు గ్రామములందు కొనులచ్చున యలంజన విశాలభావో: జేకు తన స్యాకృత్యేచ్చు: తన దృఢ కాయులైన గ్రామపుజలకే వచ్చు పనిని కల్పించి జేతునుకు వెన్నునుగ నాబడు రైతుకు లాభము కలుగజేయుట యెంతయు మేు: కదా! మరయు మనరాజధాని దూది: కుంతయ లివర్నూల్ కెట్టి ఇంగ్లండువారి భూభాగముల నింపుచు కడ్ల: ద్వారా ముంబనవచ్చుదుల చేయుచున్నది. అందుకు బదులు మన రైతులే తమ "సహకార సంఘములు" ద్వారా దూది వ్యాపారపు కర్మాగారముల స్థాపించుచో మన కెన్నియో సాకర్యములగ కలవు. వచ్చువ్యాసమునందు మన క్రొత్తయందు మిగిలిన భాగమునకు అవగా "కొనుటకు కలయు సహకారసంఘమునుగూర్చి" విచారించెను. ఆమియుట పరపతి సంఘముల గూర్చియు క్యవసాయక పాతకాలల గూర్చియు రంబులకు స్థానిక ప్రభుత్వమునకు గల సంబంధము గూర్చియు ఆలోచించెను.

కాకినాడ కాంగ్రెస్

సహాయనిరాకరణోద్యమము

కాకినాడలో జేయుచున్న మహాత్ముని 1920 సం॥ అక్టోబరు 15 నుండి ప్రారంభమైన కాకినాడ కాంగ్రెస్ సమావేశము... ప్రజల కలలుచున్నారు. ఇదివరలో సామాన్యజనముల సహాయ నిరాకరణోద్యమము యెట్లున్నది? ఇప్పుడు ఎటు ఎప్పుడు యిది...

అట్లాలో స్వరాజ్యపక్షపు అధ్యక్షి గొప్ప జయము జేసినాడనియు, ఈ రాష్ట్రమును మితవాదము ఓడిరనియు, ప్రజలు కలలుచున్నారు. ఇదివరలో సామాన్యజనముల సహాయ నిరాకరణోద్యమము యెట్లున్నది? ఇప్పుడు ఎటు ఎప్పుడు యిది...

ముగత గలగు లాభముకన్న ప్రతిగామమునందు కాంగ్రెసు సంఘములను స్థాపించుకొని, కట్టెలకట్టి తుండును, అప్పుకట్టెల నివారణయందును, హిందూత్వమును సమర్థనయందును ప్రజలు తమ సర్వకర్తృత్వము వినియోగపరచియెడల గలగులాభములు విశేషమనియు పేరము లనియు మహాత్ముడు బోధించెను. ఈ వాదమునందు బలముగలదని మనమిప్పుడు నిర్ణయించితిమి. ప్రస్తుత మా పరిస్థితులేమియు మారలేదు. కాననగభలలో గల్గిన మార్పుమియులేదు. కాననగభలలో స్వరాజ్యపక్షవాదులు జేతుబోవు పనికన్న కాననగభల వెలుపల జేయవలసిన పనియే ఎక్కువ (సామాన్యమైనదని కాక యొక్కసామమున్నాడు. అట్టి తర ప్రజలనుబట్టి కాననగభలమిది! మరలెట్లు మంచిదా కాంగ్రెసుమీద కేంద్రీకరించుట క్రేముగ్గురమా? ఇదియే కాకినాడ కాంగ్రెసులో రీత్యానించవలసిన సమస్య. స్వరాజ్యసంఘాదకు కాననగభల మార్పులుగావనియు, ప్రజలు కాకినాడకు యొరికిమరచిన తుంకి క్రేముగ్గురమియు తుంకియొక్కొన్న సంగతియే. అట్టి సందర్భములలో స్వరాజ్యపార్టీ వారు కాననగభలలో జేతున్న మార్పుడియంతకు కాంగ్రెస్ ఆనుమతియిచ్చి, కాంగ్రెస్ పక్షముననే యని యొక్కొన్నావో జేకేములో గడచిన మార్పులేవని జరిగిన ప్రజాభిప్రాయంతో ముగిసేయుటకాదా? ఈవిషయమును కట్టగా అంగ్రహాష్ట్ర ప్రతినిధులు గుర్తించుట చుట్టూరకము, దీర్ఘిలో జరిగిన పనివల్లనే కొంతవరకు జేకేముయొక్క వృద్ధి కాననగభల వైపుకు దిగినది. కాననగభలవైపుకు వృద్ధిచేయు మార్పులుగా స్వసంఘాధార దాధము జేయవలసిన నిర్మాణకార్యక్రమమును మరచిపోవుటయే, అంగ్రహాష్ట్ర ప్రతినిధు రీ విషయమును జాగ్రత్తగా పరిశీలించి మహాత్ముని ఆంధ్రులయెడల నున్న మంచి యభిప్రాయమునకు వాండ్లని పట్టకేరీయెవరినవలసి యున్నది.

మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్య, రాజమహేంద్రవరము.

పెరువొందిన అన్నిరకములు

నెప్పును పాన్ టెన్ కలములకు

గోదావరిజిల్లాకు మాకు సోపానమున్నది యింగ్లీషు నైకియ అందు మోటారు యంత్రములకు అందు కలపెనేకా రిచ్చియున్నాడు. కాన టోటగాను చిల్లరగాను కొనవలసిన వస్తువులు యితియు మాకు వ్రాసిన యితినివరియును తెలుపందును. ఇంకా మాకట్లెట్లవస్తువుల స్వయం జాగడ మేన్ పిల్టోయ లాంపులు, సబ్బులు, పారికేతుదీపములు కేంగురూలు బ్యాటు కగైరా స్టేషనరీ సామానులు, సరసమైనభలకు వికలంబుచున్నాము. వై. కష్టమూర్తి, అందుసన్ను జనరల్ కలెక్షన, 1/18 మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి, (రాంచి కొత్తపేట, రాజోజిశాలా).

విద్యార్థి

(జాతీయవిద్యా వాఙ్మయ విషయక వత్సవత్రిక)

సంపాదకుడు:-తుంగంటి సీతారామయ్య, ఎం. ఏ. జాతీయవిద్యావ్యయ విషయమునకు పాటుపడున్నది. "విద్యార్థి" నుండి ఈకింది గ్రంథములు పునర్ముద్రితములగుచున్నవి. విద్యార్థి ప్రచురణములు: భరణ స్వల్పముగా నుండును ౧. ఆరోగ్యసూత్రములు:-కర్త శ్రీయత శతావధానికొండల్లి లక్ష్మణమొహమ్మదగారు. ఇందువిద్యార్థుల కత్తలం తోపయ్యక్తములగునట్లు ఆరోగ్యసూత్రములు సీతమాలికారాచూన వివరింపబడినవి.

ప్రదండము:-కర్త శ్రీయత శతావధి జొన్నల కట్ట నూర్వకారాయణకాశ్రీగారు. ఇందు విద్యార్థానకాలమున నులభయగ చునోవా కాగ్రాముల నెట్లు వక్షమును చేసి కొనుటకు పీలగునో వివరింపబడినది.

3. జాతీయవిద్య:-(ప్రథమభాగము) ఇందు పలు పురాంధ్రపులయొక్కజాతీయవిద్యాభిప్రాయములు పద్యరూపమునగలవు.

౪. హిందీ సుబోధిని:-(ప్రథమభాగము) కర్త శ్రీయత పీసపాటి నోటకుబ్బారావుగారు. తీసి చదివిన స్వబోధిని చదువుకుండు నులభయమును కర్తరితముగను హిందీ భాషాభిలాషులు హిందీభాషాప్రవీణు లగుదురు. నూతనపద్ధతుల వైచిత్ర్యముబడినది.

౫. జాతీయవిద్యావిధానము:-(అరవిందముపి) శ్రీయత కాదవోల శారాయణమూర్తిగారిచే జనురదింపబడినది. ఈ పుస్తకముయొక్క ప్రాశస్త్యము వేరు చెప్ప నవార్యకము. మాతృకముందలి యభిప్రాయమును లోపించునంద వ్రాముబడినది.

౬. బాబు భగవాన్ దాసుగారి ౧౯౨౨ సం॥ పు అభిలభారత జాతీయవిద్యా మహాసభాభ్యుత్థానోద్యమము అత్యుదాఘాతపూరితము.

వలయువారు:- "విద్యార్థి" కార్యస్థానము బెజవాడ అని వ్రాయవలయును.

మోహిని తైలము

శ్రీ పురుషులకు వాడుటకు యోగ్యమైనది. ౬ కులములు గల పీసా 1-౬ అలాలు 0-12-0 మృతము అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

లోకమయమార కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమృతమైన మృత్రము మొకటిరకం కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిశుభకారకుల కన మాలికలు చేర్చి తయారుచేయబడినది. అత్యంతమృదువైనవస్తువుగాని యిందులో చేరుటలేదు. కనవిద్వజ్జ, బాలురు, బాలికలు, యశ్వములు కలయులు, ముసలివారు ప్రతిమొక్కరు దీనిని సాధారణరోగము లన్నిటికిని అనుసారభేదముతో వాడతగినది. దీర్ఘము, బాలింతకు ఇది సంతోషవంతిది. వేకువేలు బుడ్లు ఖచ్చ అగుచున్నది. 250-300 మృత్రము గలబుడ్డి 1 కి ౦.4-0, 6 బుడ్లు 1-4-0 పొక్కుఖచ్చునకు. ఈ దిగున తెలుపబడిన బోషధములు అది ఏయే వ్యాధికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యెలాటి సంతోషములేదు. తక్షణ వాడి చూడుడు. (1)

సారస్వతానవం:-కర్తకృద్ధిని, బుద్ధికసాధిని, జ్ఞాపకశక్తిని పెంపించును. బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0. బాలసుఖోదయ:-చిన్నపిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యద్రవము. తీపుగానుండును. గుణ మత్తకృత్తము 0-12-0. భావనబీక రసాయనం:-చిత్తసంబంధమైన క్యాములు, వాంతులు, అజీర్తి కటాపంచలైపోవును. ధ 1-0-0. వాతగజకేసరిలేవ్యాము:-సర్వవారములకు అకలి మందగించుట మలబద్ధము మొలగుటవాటికి పెట్టినది విడుదు 2. మా బోషధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియును. ఒకకసా మాకట్ల కొనిన పిదప ఎన్నడును మాకట్లనే కొనినదిని మార్చుధాన్యకము. పాశేపువెంకటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు, శ్రీ సీతారామయ్యవైద్యశాల, మైసూరు మద్రాసు బాంచి:- 381 తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు ముఖ్యగమనింపు. (రాంచి అభిగమం డి బోషధములు డి. ఏ. గా తంపవైపు)

యు రి సా క్

గెనేరియా (నైగరోగము) మొదలగు మూత్రనాళ సంబంధమైన రోగములకు అమోఘమైన బోషధము. 40 కాపెసల్స్ గల (మోతాదులు) బుడ్లు ప్రతికొడుస్తు పాపులోను దొరకును పూర్తివివరములు బుడ్లపైనగలవు. వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

సి. టి. హరి అందుకో, 46, సింగళాచారిపేటి, తిరువళిక్కేణి, మద్రాసు (టోకుగా విక్రయించువారు) ఎస్. వి. బయ్యేశ్వరరావు అందుసన్ను సూర్యారావుపేట్, కాకినాడ (కర్త సర్కారులకు సబ్ విజంట్లు)

